

RADNIČNÍ ZPRAVODAJ

město Pardubice

číslo 11 | listopad 2023

- 2** O čem se mluví... o městských slavnostech i nadcházejícím adventu s náměstkyní primátora Jiřinou Klčovou
- 3** Stavba parkovacího domu u arény v centru města začala
- 3** Památník Zámeček zabodoval v krajské soutěži Stavba roku
- 4** Pardubice mají první školu se zelenou střechou
- 11-14** Pardubice čeká další Advent s vůní perníku

Pardubice

O čem se mluví...

... o městských slavnostech i nadcházejícím adventu s náměstkyní primátora Jiřinou Klčovou

Pardubice mají za sebou poslední akci z rodiny Pardubických tahounů, kterou byly v říjnu Podzimní městské slavnosti. Jak se vydařily?

Podzimní část městských slavností byla krásná, přestože vyvolala bouřlivou debatu v médiích i na sociálních sítích. Stojím si za tím, že jsme pro obyvatele města i jeho návštěvníky znovu vytvořili pěkný program – v nabídce byly atrakce v podobě divadelních vystoupení, tanečních či hudebních představení na Pernštýnském náměstí či na třídě Míru, která lákala zástupy diváků stejně jako velmi povedený koňský program vedle Tyršových sadů. Zmíněnou debatu pak vyvolal jediný bod z oné široké nabídky, a tím byla laserová show. Uznávám, že byla kaňkou víkendu. Jsem nicméně přesvědčena, že celé Pardubice si přesto užily krásný víkend zakončený největším dostihovým svátkem – Velkou pardubickou.

Zmiňujete laserovou show, co se lidem nelíbilo?

Laserová show byla novým formátem pro zakončení sobotního večera a věřili jsme, že příjemně překvapí. Stejně jako další města jsme se kvůli ochraně přírody po letech rozhodli zrušit ohňostroj a hledali náhradní variantu. Její provedení se bohužel ne zcela vydařilo – nenadchlo ani nás, ani přihlížející diváky. Velmi nás

to mrzí a bereme to jako ponaučení. Již nyní pracujeme na ročníku příštím, který bude jubilejní, třicátý. Uvažujeme o dalších možnostech pro jeho vyvrcholení, aby kulaté oslavy podzimních slavností našeho města byly důstojné a hezké.

Když se celkově ohlížíme za kulturním rokem 2023, jak se povedl?

Rok ještě nekončí, čeká nás adventní čas, ale už nyní lze najisto říct, že Pardubice opět kulturně a společensky žily, což u nás v městě vskutku umíme a já jsme na to velice pyšná. Konala se celá řada akcí tahounských, tedy těch tradičních, které lákaly davy. A odehrálo se i velké množství akcí menších, jež určitě potěšily neméně. Uskutečnily se také akce premiérové a na jednu z nich jsem obzvláště hrdá – na třídě Míru se poslední prázdninový čtvrtek konala sousedská večeře Stůl na Míru. Na pěší zóně v centru města byl instalován 230 metrů dlouhý stůl plný květin a lidé si mohli za zvuku hudby z kavárny přijít posedět, ochutnávat vlastní donesené jídlo a hromadně konverzovat, potkávat se se známými a přáteli i seznamovat se sousedy sedícími vedle. Tato událost překonala veškerá naše očekávání.

V čem konkrétně?

U nových akcí takového rozsahu nikdy nevíte, jak dopadnou. Jaký bude zá-

jem lidí, jaká bude atmosféra? Šlo o novinku, která vznikla z momentálního nápadu mých kolegů z oddělení kultury. Akci podobného charakteru pořádal Ondřej Kobza v Praze už dvakrát a v rámci debat s ním při otevření poeziomatu u pardubického nádraží se kolegové nadchli myšlenkou realizace sousedského posezení u nás na třídě Míru. A díky nápadu a spolupráci tato akce za de facto minimální náklady klapla na jedničku.

Mě osobně celý podnik potěšil o to víc, že se myšlenky chopili sami zaměstnanci radnice. Proto jsem je jednoznačně podpořila a společně jsme šli do rizika bláznivého nápadu, o němž jsme doufali, že lidi nadchne. Vážím si toho, že kolegové vyrazili po práci trhat do polí květiny, protože to byl, dle otce myšlenky pana Kobzy, jeden ze zásadních klíčů k úspěchu. Další kolegové doma připravili pohoštění a druhý den celý tým společně vyzdobil stoly a lákal příchozí i náhodné kolemjdoucí, kteří o akci nevěděli, k příjemnému posezení. Z nadšených ohlasů víme, že se tento bláznivý, spontánní nápad lidem líbil, že se neskutečně povedl. A povedl se nejen díky zmíněným kolegům, ale samozřejmě i díky lidem, kteří přišli a společně si posezení u velkého stolu užívali, korzovali a vzájemně se odměňovali pochutinami i širokým úsměvem. Musím říct, že už se moc těším na příští ročník.

Vzniká nám tedy v Pardubicích tradice obdobného loučení se s prázdninami?

Ano. Premiéra byla natolik úspěšná, že jsme se rozhodli v ní pokračovat. Termín bychom rádi zachovali, tedy poslední čtvrtek před začátkem školního roku. V roce 2024 to vychází na čtvrtek 29. srpna. Celý náš tým už má termín v kalendáři.

Od prázdnin pojďme k Vánocům, čeká nás advent. Jaký letos bude?

Rozhodli jsme se posílit oblíbenou akci Advent s vůní perníku do celého města, a to nejen do kavárny, ale i na adventní trhy, které mají nového

provouzovatele. I trhy budou tedy provoněny perníkem. Pernštýnské náměstí, historické srdce města, se stane středem vánočního veselí. V nabídce bude široký výběr tradičních vánočních dárků, řemeslných výrobků a lahodných dobrot. Budete si moci zabalit dárky i nakoupit cukroví. Kromě náměstí najdete další prodejní stánky na třídě Míru. Procházka uličkami města za zvuků vánočních koled vás okamžitě dostane do slavnostní nálady. Malí návštěvníci si užijí návštěvu Pardubic dvojnásobně. Vánoční trhy na Pernštýnském náměstí, Zelená brána a výstavní prostor Mázhaus připravily pro návštěvníky čekající na příchod Ježíška vánoční dílny, kde si budou moci děti vytvořit vlastní vánoční ozdoby, přáníčka nebo vlastnoručně ozdobit perníček. Zámek Pardubice vytvoří vánoční atmosféru jak na svém nádvoří víkendovým adventním programem, tak ještě poskytne na valech prostor výstavě s názvem „Světla vyprávějí“, která ohromí velkými iluminacími sochami a instalacemi. Procházka kolem zámku bude dobrodružstvím plným světelného umění a vánočního ducha. To celé samozřejmě podtrhnou kavárny, které budou nabízet perníkové laskominy po celý advent. Počet zapojených kavárny a cukráren letos opět vzrostl a je skvělé, že každá z nich přichází s jinou dobrotou. Milovníci sladkého si při ochutnávce všeho, co bude v nabídce, určitě přijdou na své.

Trhy začnou 2. prosince, třetího se bude na radnici konat charitativní jarmark a cestou z něj zvu všechny na rozsvěcení vánočního stromu. Letos se bude rozsvěcet strom, kterému dají v anketě jméno sami Pardubáci. Čekají nás také koncerty, pohádky a programy pro děti. Vrcholem bude na Štědrý den štědrovečerní zpívání České mše vánoční Jana Jakuba Ryby. Zkrátka, naše město poskytne v době adventu ideální podmínky pro načerpání energie a odpočinku od předvánočního shonu. Věřím, že si poslední měsíc v roce hezky užijeme.

Radniční zpravodaj periodický tisk územního samosprávného celku Statutárního města Pardubice se sídlem úřadu Magistrát města, Pernštýnské nám. 1, 530 21 Pardubice, IČO 274046, a VLTAVA LABE MEDIA a.s., region východní Čechy, Kladská 17, 500 03 Hradec Králové, IČ 01440578. Evidenční číslo MK ČR E 11512.

Redakce: Iveta Koubková, Kristýna Vlasáková, Alexandra Tušilová. Fotografie: Tomáš Kubelka, archivy autorů článků. Adresa: Radniční zpravodaj, Magistrát města Pardubice, Pernštýnské náměstí 1, 530 21 Pardubice. Elektronická adresa: alexandra.tuslova@mmp.cz, tel. 466 859 407. Internet: www.pardubice.eu.

V Pardubicích 30. října 2023. Výtisk doručila Česká distribuční a.s. Redakce si vyhrazuje právo redigovat jednotlivé příspěvky, resp. vybírat z obdržených materiálů. Otiskovány nebudou anonymní příspěvky, ani texty obsahující urážlivé, vulgární, rasistické nebo jinak hanlivé výrazy. Texty v Diskuzním fóru obsahují osobní názory a postoje jejich autorů. Uzávěrka RZ 12 /2023: 16. listopadu 2023.

Stavba parkovacího domu u arény v centru města začala

Do prosince příštího roku by měl stát nový parkovací dům. Rozšíří nabídku parkovacích míst pro návštěvníky

i všechny, kteří v centru města bydlí, a zázemí zde bude mít také hokejový klub. Staveniště si stavební firma převzala v říjnu.

Nový parkovací dům přijde na zhruba 340 milionů korun. Stát bude v blízkosti hokejové haly a fotbalového stadionu a nabídne kapacitu zhruba 380 míst. Čtyřicet procent míst nabídne abonentům. Parkovací dům bude mít šest pater, na střeše nového objektu vznikne multifunkční hřiště. V přízemí pak bude zázemí pro hokejisty včetně telocvičny.

Třípatrový parkovací dům s kovovou fasádou je navržen v ekonomickém systému půlpater. V přízemí bude kromě vstupního a výstupního terminálu také situováno provozní zázemí obsluhy a kryté stání pro jízdní kola. V souvislosti s výstavbou parkovacího domu dojde také k úplné rekonstrukci křižovatky u ulic Sukova a U Stadionu. Rekonstrukce křižovatky, která nově bude vybavena světelnou signalizací, je zcela nezbytná, její součástí budou i úpravy přechodů pro chodce pro zvýšení bezpečnosti.

Parkovací systém bude standardní, přičemž navigační systém bude doplněn kamerovými jednotkami s LED indikací. Ty umožní přesné počítání obsazenosti. Chybět nebude ani kamerový dohled nad garážemi, který bude dohlížet na zajištění bezpečnosti, bude také monitorovat nedovolené parkování, nehody a pohyb kolem vozidel.

Návrh parkovacího domu myslí také na životní prostředí – návrh chápe veřejný prostor před parkovacím domem směrem k Sukově třídě jako nedílnou součást centrálního městského okruhu, tedy hlavní osy zeleně města. Průchod mezi malou hokejovou halou a parkovacím domem uvozuje alej stinných platanů. Vyložené květníky na fasádě domu ožíví její strohost, zadrží vodu a ochladí okolí. Dešťová voda bude zadržována v akumulaci nádrží a zpětně využita k závlaze objektové zeleně.

Město podpoří výstavbu nového parkovacího domu u terminálu B

Zastupitelé města na svém říjnovém jednání rozhodli o podpoře výstavby soukromého parkovacího domu u terminálu B. Role města přitom bude především koordinační, jelikož bude potřeba vypořádat majetkoprávní vztahy, aby mohla výstavba domu začít.

„Kromě koordinace majetkoprávní přípravy bude město koordinovat také vypořádání dotačních podmínek s cílem předložit finální smluvní dokumentaci ke schválení zastupitelstvu. Vzhledem k tomu, že záměr parkovacího domu

zčásti zasahuje do pozemků terminálu B, které by vzhledem k poskytnuté dotaci neměly být zasaženy jiným projektem, budeme s poskytovatelem této dotace jednat o změně rozsahu dotačního projektu, neboť tím nedojde ke snížení počtu závazných indikátorů nutných k získání dotace. S investorem budeme dále spolupracovat na zpracování relevantního dopravního modelu, který je v této oblasti nezbytný. Výstavbu parkovacího domu považuji za správný krok, jelikož součástí navíc bude minimálně 33 trvalých par-

kovacích míst, která budou sloužit jako odbavovací parkoviště k vysazení a naložení cestujících. Tato místa by se měla nacházet v přízemí parkovacího domu, což bude pro vybraný účel nejkomfortnější a nejlogičtější,” informuje primátor Pardubic Jan Nadrchal.

Parkovací místa v režimu K+R jsou nyní součástí terminálu A. Aby však byly eliminovány případné kolize osobní dopravy a autobusů vyjíždějících z terminálu B či na něj vjíždějících, mohou být tato stání nově k dispozici právě v budoucím

parkovacím domě. „Máme za sebou společné jednání se společností Eurobit Real, která v dané lokalitě výstavbu parkovacího domu plánuje. Záměr byl projednán také na semináři pro zastupitele města, abychom měli zpětnou vazbu od nejvyššího městského orgánu. Tím, že stávající K+R stání v rámci terminálu A budou přesunuta do budoucího parkovacího domu, získáme nejkratší a přímé propojení K+R míst s terminálem B i jednotlivými nástupišti vlakového nádraží,” podotýká náměstek pro dopravu Jan Hrabal.

Památník Zámeček zabodoval v krajské soutěži Stavba roku

V úterý 24. října proběhlo ve společenském sále pardubického zámku slavnostní vyhlášení krajské soutěže Stavba roku. Ta probíhá od roku 2004 a členy poroty jsou zástupci Pardubického kraje, České komory autorizovaných inženýrů a techniků a Svazu podnikatelů ve stavebnictví v ČR. Ocenění v rámci kategorie Hlavní cena si odnesla i rekonstrukce a modernizace Památníku Zámeček Pardubice.

„Porota ocenila, že architektonicky racionálně pojatá stavba dokonale splyne s okolním terénem, podporuje obnovu historického prostředí a zůstává nenápadnou výstavbou v parku, kde zdánlivě povyšuje

jeho historickou dominantu díky zdokonalenému použití materiálů, včetně pohledového betonu a skla, a inovativní práci se světlem,” přiblížil rozhodnutí poroty první náměstek primátora Jakub Rychtecký, který měl projekt modernizace a rekonstrukce na starosti s tím, že jej vnímá jako další ocenění práce architektů Víta Podráského a Jana Žalského, historika Vojtěcha Kyncl a jeho týmu, kolegů z úřadu, ale i dodavatele stavby SKOS Skuteč, s.r.o. „Těší mě, že po dvou oceněních, které památník získal na celostátní úrovni ve Stavbě roku České republiky, jsme uspěli i na domácí půdě v Pardubickém kraji. Je to hezké vysvědče-

ní pro všechny, kteří se na projektu podíleli, a pro nás všechny velká satisfakce,” doplnil Rychtecký.

Památník Zámeček byl zbudován na místě nacistického popravistiště, které vzniklo v důsledku tzv. druhého stanného práva po atentátu na Reinharda Heydricha v roce 1942. Skládá se z pietního místa, na němž se nachází památník obětem, a muzea s výstavou, která připomíná události spojené s druhou světovou válkou a nacistickými zločiny na Pardubicku. V roce 2021 skončila jeho rekonstrukce, která proběhla díky podpoře statutárního města Pardubice, a nyní slouží jako dů-

ležitá památka a upomínka na tragické události minulosti a jako varování před totalitními režimy. Město Pardubice rekonstruovalo a modernizovalo památník s významným přispěním Evropské unie, ITI Hradecko-pardubické aglomerace. „Jsem nadšený, že po úspěchu na celorepublikové Stavbě roku a nominaci na Českou cenu za architekturu získal projekt rekonstrukce památníku další ocenění,” uvedl ředitel Památníku Zámeček Pardubice Viktor Janák. „Věříme, že i návštěvníci ocení unikátní architektonické řešení expozice, které výrazně umocňuje návštěvníkový zážitek,” dodal.

Řád Tomáše Garrigua Masaryka I. třídy pro Jarmilu Stibicovou

U příležitosti státního svátku významenal 28. října prezident Petr Pavel významnou pardubickou osobnost, paní Jarmilu Stibicovou, Řádem Tomáše Garrigua Masaryka I. třídy za její mimořádný přínos v oblasti demokracie, humanity a lidských práv. Tato prestižní vyzname-

nání si paní Stibicová převzala ve Vladislavském sále Pražského hradu osobně.

Jarmila Stibicová je jednou z mála pardubických chartistů a disidentů. V roce 1969 organizovala stávkové a hladovkářské akce (v období upálení Jana Palacha), za rozšiřování letáků

k výročí okupace byla odsouzena k šesti měsícům vězení s podmíněným odkladem na dva roky. Své původní povolání (učitelka na univerzitě) vykonávat nemohla, a tak se živila jako uklízečka a soukromě vyučovala angličtinu – to ji však po podpisu Charty 77 už nebylo dovoleno. Po dobu normalizace se několikrát ocitla v cele předběžného zadržení. Před sametovou revolucí se angažovala i ve VONSu (Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných) a po revoluci spolupracovala i s Amnesty International.

„Jsem rád, že paní Jarmila Stibicová získala státní vyznamenání od prezidenta republiky a patří jí moje upřímná gratulace. Její činnost a osobní postoj k politické situaci v době normalizace jsou nezpochybnitelná fakta. Její odhodlání čelit normalizačním praktikám je obdivuhodné. A nejen to, chci vyzdvihnout její aktivity v oblasti lidských práv a svobod v letech, kdy tato práva nebyla reflektována, v době, kdy byla

pošlapávána. Paní Jarmile Stibicové děkuji za její aktivity a přeji do dalších let hodně síly a zdraví. Byl bych rád, aby její životní příběh navnímal především mladá generace a pochopila, že životní postoj je žádoucí projevit i jinak než na sociálních sítích,“ prohlásil primátor města Jan Nadrchal.

Jarmila Stibicová ovšem nebyla jedinou pardubickou stopou na sobotním slavnostním večeru. Medaili za zásluhu 1. stupně o stát v oblasti vědy přebrala také lékařka Věra Vávrová, pardubická rodačka, která se celý svůj profesní život věnovala dětem trpícím cystickou fibrózou. Medaili za zásluhy prezident udělil herci Jiřímu Bartoškovi, absolventu pardubického gymnázia Dašická. Řád Tomáše Garrigua Masaryka I. třídy od prezidenta Pavla získala i zpěvačka a chartistka Marta Kubišová, která svou uměleckou kariéru odstartovala právě na východě Čech, a to v pardubickém Stop divadle.

Zastupitelé budou rozhodovat o novém mostu Kapitána Bartoše

Vedení města představilo na říjnovém semináři pro zastupitele varianty nového mostu Kapitána Bartoše, dále zastupitelé obdrželi detailní informace o jeho přípravě včetně mostního provizoria.

„Na semináři projektant okomentoval současný stav, rozsah prací a představil dohromady tři varianty návrhu stavby nového mostu Kapitána Bartoše. Z důvodů výdajové efektivity, a to i možné dotační podpory od Státního fondu dopravní infrastruktury, je navržena realizace mostního provizoria společně s výstavbou nového mostu,“ uvedl náměstek primátora zodpovědný za dopravu Jan Hrabal.

V této chvíli je provoz na mostu řízen světelnou signalizací, přičemž kapacita je dostačující pro individuální automobilovou dopravu. Městská hromadná doprava byla odkloněna na most Pavla Wonky a zavedena minibusová linka číslo 902 s tím, že na trase hlavní nádraží – Polabiny operuje

během dopravní špičky v intervalech 8 minut, mimo špičku v 15minutovém intervalu.

Město od chvíle, kdy se o stavu mostu dozvědělo, začalo intenzivně pracovat na provizorním řešení, které by umožnilo zachovat dopravu přes most a minimalizovat obtíže pro obyvatele Pardubic. „V současnosti máme dokumentaci k mostnímu provizoriu prakticky hotovou, dále jsme zastupitelům představili varianty nového mostu,“ pokračoval náměstek Hrabal s tím, že další kroky je nutné úzce koordinovat s Ředitelstvím silnic a dálnic a Pardubickým krajem.

Cílem navržených variant je rovnováha mezi mostem, městem a ve výsledku harmonické zasazení konstrukce do rámce Polabí. „Jednotlivé varianty se liší statickým schématem a konstrukčním uspořádáním, který má vliv na postup výstavby mostu,“ uvedl projektant Jan Bursa.

„Z pohledu požadované podjezdové výšky 5,25 metru nad maximální plavební

hladinu jsou navrženy pouze konstrukce prostě uložené, které umožňují případné zvednutí na větší výšku plavebního prostoru. Z tohoto důvodu nejsou voleny konstrukce, které jsou staticky a konstrukčně pevně spojeny se spodní stavbou mostu jako rámové, zavěšené a další. Tyto konstrukce neumožňují v budoucnu výškovou úpravu vůči plavební hladině,“ dodal.

Nový most zvýší komfort pro cyklisty a chodce. Nově bude na západní straně postaven chodník o šíři 2,5 metru, širší vozovka bude 7,5 metru. „Na východní straně počítáme s chodníkem pro společné převedení cyklistů a pěších o šířce 5,0 metrů. Konkrétní uspořádání v následující dokumentaci s dopřesňujícím návrhem může projít úpravou,“ uvedl Hrabal.

Časovou osu stavby mostu pak přiblížil primátor města Jan Nadřchal: „Optimistická varianta počítá s tím, že listopadové zastupitelstvo schválí inves-

tiční záměr, v lednu nadcházejícího roku předpokládáme dokončení přípravy zadávací dokumentace, o měsíc později by došlo k zahájení zadávacího řízení, přičemž v červnu 2024 by mělo dojít k uzavření smlouvy o díle se zhotovitelem. Od července 2024 do dubna 2025 by pak probíhaly projekční činnosti a samotná realizace stavby by proběhla mezi květnem 2025 až dubnem 2027.“ Město dále předpokládá, že funkční mostní provizorium by bylo součástí první etapy výstavby, a tak by mohlo sloužit už od října 2025.

„Všechny kroky se snažíme co nejvíce zrychlit a chceme co nejdříve vyhlásit soutěž na projekční práce, u kterých preferujeme metodu design&build, a začít s výstavbou,“ doplnil primátor s tím, že zajistil oponentní posouzení všech variant třemi renomovanými architekty, aby zastupitelé obdrželi kvalitní podklady pro navazující rozhodnutí.

Pardubice již mají plně funkční preferenci MHD na křižovatkách

Projekt inteligentního dopravního systému má za sebou další významný mezník. Součástí projektu totiž byla také instalace technologie, která na křižovatkách v případě zpoždění umožňuje preferenci vozidel MHD. Doba, po kterou byl tento systém testován, právě skončila, nyní je preference MHD nasazena na všech vozidlech a všech semaforech řízených křižovatkách po městě.

„Pro úplné spuštění bylo potřeba odpracovat spoustu úkolů. Na všech křižovatkách se musely definovat přípoje body a matice preferencí, které určují,

jaký dopravní směr je nejdůležitější a jak následují další. Dodavatel palubních počítačů do vozidel MHD museli doplnit software, který umožňuje komunikaci mezi vozidlem a dopravní ústřednou přes digitální rádiovou síť. Dodavatel dopravní ústředny pak doplnil technologii tak, aby každý řadič křižovátky rozpoznal příjezd vozidla a porovnal, zda má vozidlo zpoždění,“ informuje o dokončení další etapy projektu náměstek primátora zodpovědný za oblast dopravy Jan Hrabal.

Systém zajišťuje komunikaci mezi vozidlem MHD a světelně řízenou křižovatkou

tak, že řidič na poslední zastávce před křižovatkou dostane signalizaci na palubním počítači informaci, zda při výjezdu ze zastávky bude mít na semaforu ve svém směru zelenou. Pokud ne, může v opačném případě s vozem ještě setrvat v zastávce. „Řadič křižovátky vyhodnotí, zda je možné vozidlu MHD „pomocí“ prodloužením zelené, nebo zkrácením červené. Jedná se sice pouze o změny v řádech sekund, ale v celkovém součtu průjezdů vozidel MHD na všech křižovatkách v Pardubicích, se už bavíme ne o minutách, ale o hodinách zkrácení zpoždění vozidel na linkách

MHD,“ dodává ředitel Dopravního podniku města Pardubic Tomáš Pelikán.

Projekt Inteligentního řízení dopravy zahrnuje monitorování dopravy na kritických místech – nejen na křižovatkách, ale třeba i v místech s častým výskytem kolon, dopravních nehod a podobně. Veškeré informace se scházejí v dopravně řídicím a informačním centru, které bylo zprovozněno v prostorách Dopravního podniku města Pardubic. Toto centrum je schopno pružně reagovat na aktuální situaci a napomoci tak výraznému zvýšení propustnosti a zrychlení provozu ve městě.

Studentské představení Prima sezóna má za sebou premiéru

Kultura a školství jdou v Pardubicích ruku v ruce. Město ve spolupráci s Univerzitou Pardubice již před dvěma lety spustilo projekt Rozjed' to, díky němuž mohou studenti realizovat své kulturní akce. Nyní radnice podpořila také divadelní předsta-

vení studentů Gymnázia Mozartova s názvem Prima sezóna, které zaplnilo sál ABC Klubu Na Olšinkách.

Kromě vytipování místa radnice souboru pomohla i finančně. „Školu jsme zároveň nasměrovali na právě vypsany dotační

Program podpory kultury, v rámci něhož si gymnázium navíc podalo žádost o podporu, která byla ze strany kulturní komise jednoznačně doporučena ke schválení. Studenti už mají slavnostní premiéru své hudební retro komedie úspěšně za sebou

a věří, že brzy vymyslí nějaký nový divadelní kousek,“ dodává náměstkyně Klčová s tím, že výše této podpory činí 7 200 korun. Soubor se při vymýšlení veselohry Prima sezóna volně inspiroval filmovým muzikálem Rebelové režiséra Filipa Renče.

Špičkoví lektoři Sféry: mistři vědy a objevování

Pardubice ve svém srdci skrývají jedinečné místo vzdělávání – Sféru. A právě tady, v samém epicentru podpory vědy, techniky a objevování Sféra září, díky týmu zkušených a kompetentních lektorů, kteří otevírají dveře do světa poznání.

Jednou z nich je forenzní genetička Halina Šimková, profesionálka, které prošly rukama genetické materiály zločinců, pracovala pro Interpol a její vášní

je popularizace vědy. K dalším významným lektorům patří neurochirurg Pavel Póczoš, doktorka chemie Hana Doušová, odbornice na umělou inteligenci Daria Hvižďalová nebo lektorka virtuální reality Klára Karimaghaj.

Součástí týmu lektorů je i fyzik Patrik Čermák. Tento vědec, učitel a popularizátor vědy absolvoval hned dvě fakulty Univerzity Pardubice, kde vystudoval

materiálové inženýrství a filozofii a vede zábavné fyzikální workshopy pro děti.

V dílně grafiky potkáte grafického designéra, webdesignéra a filmaře s kreativním myšlením Michala Špitálského, který nedávno ve Velké Británii převzal ocenění za dokumentární film Zahrada Boží. Dopolední školní programy a odpolední grafické kroužky pro děti vyučuje i Anna Zapletalová, která vystudovala grafický design na Fakultě umění a designu a v ateliéru Intermedia na Favu v Brně pod vedením Václava Stratila. Věnuje se také arteterapii a pedagogice.

Hana Krauseová je garantkou dílny textilu. Říká o sobě, že je vystudovaný textilák a celý svůj dospělý život se k tomu hrdě hlásí. Baví ji propojovat technologie, střihy, barvy i grafické tisky. Mnoho let spolupracuje s českými výrobci textilu a tvoří pro ně vzory, potisky, střihy a ilustrace.

V laboratoři přírodopisu zastihnete Markétu Sodomkovou, která vystudovala Ochranu životního prostředí a vždy si přála učit jiným způsobem. Své zkušenosti sbírala v Ekocentru Paleta a v Re-

gionálním muzeu v Chrudimi. Markéta říká: „Příroda je krásná v tom, jak se mění a vyvíjí, a Sféra je můj splněný sen“.

Helena Drobná jako vystudovaná doktorka fyzikální chemie vede laboratoř fyziky. Sama říká, že dříve to vůbec nebyl ženský obor, ale dnes se situace zlepšuje. „Kombinace fyziky a chemie dává člověku nadhled a svět pak vidíme v širších souvislostech,“ doplňuje Helena. Nejvíce ji zajímá vzdělávání dětí a jejich příprava na dospělý život.

Novinkou pro Pardubicko jsou i tzv. Otevřené dílny. Koncept funguje tak, že v době vypsání termínů na webových stránkách www.sfera-pardubice.eu mohou přicházet lidé do otevřené dílny textilu, grafiky, kovu a dřeva a vytvářet si své vlastní projekty pomocí zdejšího vybavení za dohledu lektora. „Otevřené dílny textilu a grafiky se rozběhly v polovině října, dílny kovu a dřeva se otevřou během listopadu, neboť zde ještě probíhají stavební úpravy,“ doplňuje koordinátorka vzdělávání Anna Levinská.

Tereza Všečeková, mluvčí Sféry

Od zrna k umění – Gočárova galerie zve na návštěvu

Od provozu mlýnského k tomu uměleckému, tak by se dala jednoduše popsat několik let trvající přestavba hlavní budovy Winternitzových automatických mlýnů v Pardubicích. Krajská Gočárova galerie (bývalá Východočeská galerie v Pardubicích) zde již v červnu otevřela první výstavy a na konci září byla součástí Grand openingu celého areálu Automatických mlýnů.

Zrekonstruovaná budova galerie nabízí lepší podmínky pro uložení galerijní sbírky, větší výstavní prostory a velkorysejší zázemí pro návštěvníky,

např. prostornou vstupní halu s recepcí, bezbariérový přístup do výstavních prostor, toalety s přebalovacími pulty, odpočinkovou zónu a kavárnu. Záze- mím pro vzdělávání poskytuje edukační ateliér a multifunkční sál s klavírním křídlem, který bude sloužit nejen přednáškové činnosti, ale i hudební a divadelní produkci. Od prosince bude pro zájemce z řad veřejnosti zpřístupněna galerijní odborná knihovna.

Na konci září byly v Gočárově galerii v Automatických mlýnech zahájeny tři výstavy. Výjimečné propojení gene-

rací výtvarníků a umělců od počátku 20. století až po současnost, se zaměřením na lokality nynějšího Pardubického kraje, nabízí výstava Blouděním k sobě. Nová stálá expozice s názvem Transmise je prezentací špičkových děl ze sbírky Gočárové galerie a do třetice zveme na výstavu autorských šperků a objektů Velké malé radosti Pavla Herynka.

Stranou nezůstane ani druhá budova Gočárové galerie Dům U Jonáše na Pernštýnském náměstí. Zde budou prezentovány výstavy s edukačním

potenciálem rozvoje dětského návštěvníka. Ve sklepě Domu U Jonáše už v září odstartoval dlouhodobý projekt Rabbit Hole, jehož cílem je vzdělávat především dětského návštěvníka a výtvarné pedagogy v oblasti nových médií. Nově bude každý rok na pár týdnů výstavní prostor k dispozici studentům vysokých uměleckých škol. Ve čtvrtek 9. 11. zahájí tento projekt prezentace tvorby Renáty Fučíkové a ateliéru didaktické ilustrace plzeňské Sutnarky.

Klára Zárecká, ředitelka GoGa

Automatické mlýny vítají i ty nejmenší kulturní nadšence!

Automatické mlýny se otevřely a mlýnská kola se roztočila. Od prvních dní zveme návštěvníky na prohlídku areálu, komentované prohlídky venkovních prostor i budovy Sila a samozřejmě na atmosféru Gočárové architektury, kterou nejlépe uvidíte z vyhlídky na terase Sila, která je volně přístupná. Pro nejmenší návštěvníky jsme připra-

vili pravidelný kulturní program ve formě nedělních divadélek, která probíhají každou neděli od 10 hodin v 5. patře budovy Sila. Těšit se můžete na Kocoura v botách, Nádherné úterý, Perníkovou chaloupku, Čerta a káču, O velikém čaroději. Vstupenky jsou v prodeji v Turistickém informačním centru v přízemí budovy Sila.

Během adventních víkendů Automatické mlýny připravují program pro celé rodiny, kdy v rámci adventních trhů budete moci zhlédnout rodinná představení – Betlém, Ukradené Vánoce a O betlémské hvězdě. Vánoční představení tak doplní bohatý program plný stánků a vánočních atrakcí. Vánoční trhy budou propojeny s celým městem

a naskytne se tak možnost unikátního propojení centra města, Pernštýnského náměstí, Zámku Pardubice a Automatických mlýnů.

Pokud byste měli zájem na adventních trzích ve mlýnech spolupracovat, budeme moc rádi, pokud se nám ozvete na info@automatickemlyny.eu.

Anna Cimburková, Nadace AM

Výjimečná premiéra Východočeského divadla ve mlýnech

Východočeské divadlo už od roku 2010 uvádí cyklus INprojekty, jehož jednotlivé díly představují v české premiéře současné dramatické texty, které se přímo dotýkají aktuálních problémů světa, v němž žijeme. INprojekty, určené především mladému publiku – ale mladému duchem, ne pouze věkem, jsou realizované formou scénického čtení. Během čtyř zkoušek je chystají mladé inscenační týmy, většinou čerství absolventi uměleckých škol.

První inscenované čtení stávající divadelní sezóny VČD uvede v pondělí 13. listopadu a výjimečně to nebude na Malé scéně ve dvoře, ale v nedivadelních prostorách nově otevřené galerie GAMPa v Automatických mlýnech, kde se představení odehraje přímo v expozici Mlýnský ostrov.

Herci tentokrát představí původní hru autorky a režisérky Viktorie Vášové s názvem Prstíčky si řežeš a pálíš. Text vychází z autentické korespondence

Rudolfa Průchy a Eduardy Warausové z doby první a druhé světové války. Více než sto let starý příběh velké lásky z časů, kdy se ještě psaly dopisy, jistě osloví i dnešní generaci. „V první řadě je to příběh o lásce. Takový typ příběhů podle mě nestárne. Silnou součástí jsou ale také obě světové války. Je zajímavé, jak některé zážitky, které Rudolf popisuje během první světové války, rezonují s dnešním dnem. Překvapilo mě například, jak mi jeho popis válečné

Oděsy vykreslil obraz Oděsy dnes. Podobně líčení vztahu Ruska a Ukrajiny na východní frontě může osvětlit konflikt mezi těmito státy v dnešní době. Jsem přesvědčená, že ponořením se do minulosti může člověk lépe pochopit současnost,“ říká režisérka Viktorie Vášová.

Projekt podpořil pardubický Institut Paměti národa, který podnítl jeho vznik a spolu s německou Nadací EVZ se podílí na jeho financování.

Východočeské divadlo již láká na 24. ročník GRAND Festivalu smíchu

GRAND Festival smíchu, patřící do projektu Pardubičtí tahouni, který sdružuje 14 nejlepších akcí v Pardubicích jdoucích napříč různými žánry, se v příštím roce navrátí do svého původního zimního termínu. Východočeské divadlo bude 24. ročník

ojedinělé přehlídky nejlepších divadelních komedií hostit od 22. do 29. ledna 2024. Přestože je festival ještě poměrně daleko, brzy bude zahájen předprodej vstupenek! V pondělí 13. listopadu divadlo spustí prodej cenově zvýhodněných festivalových

abonentek na všechna soutěžní představení s bonusovým místem na Galavečeru smíchu za symbolickou 1 Kč. V pondělí 20. listopadu se pak začnou prodávat jednotlivé vstupenky na konkrétní soutěžní i doprovodné komedie.

Program bude uveřejněn týden před startem předprodeje na webu divadla i festivalu – www.vcd.cz nebo www.festivalsmichu.cz, případně ho naleznete v kanceláři předprodeje vstupenek.

Radek Smetana, PR manažer VČD

Pardubické muzeum ukáže své skleněné poklady ze všech úhlů

Pardubická sbírka moderního českého skla je u nás i v zahraničí respektovanou kolekcí jak svojí početností, tak kvalitou zastoupených exponátů. Východočeské muzeum v Pardubicích nyní nabízí možnost ponořit se do fascinujícího světa české sklářské tvorby v rámci Měsíce skla.

Komentované prohlídky, workshopy a programy pro veřejnost potrvají do 25. listopadu. Celý program nabízí jak inspirativní akce pro rodiny a aktivní seniory, tak vzdělávací aktivity pro školy. Sklářské řemeslo si děti osahají 4. listopadu v programu Kouzelníci se sklem, který je zavede do malé

dílny postavené z autentických sbírkových předmětů. Program Krása skla nabídne 7. listopadu od 16 hodin dětem poznání tohoto materiálu všemi smysly. Na sklo zaostří i Muzejní akademie 8. listopadu od 9 hodin programem Sklo z různých úhlů, všemi smysly. Měsíc skla završí 25. listopadu

ve 13 hodin komentovaná prohlídka zaměřená na dílo sklářského výtvarníka Vladimíra Kopeckého, který o den později oslaví 92. narozeniny. Zmiňovaný umělec jako jeden z vůdců své generace v 50. a 60. letech formoval tvář českého skla.

Kateřina Procházková, VČM

Strhující živel pod taktovkou dirigenta Yu-An Changa

V listopadu se můžeme těšit na hornistku Kateřinu Javůrkovou. Tato mladá, nadějná umělkyně začala na lesní roh hrát již v devíti letech a v současné době je její umělecké působení spojeno s komorním

souborem Belfiato Quintet. S tímto souborem získala 3. cenu na 6. Mezinárodní soutěži dechových kvintetů „Henri Tomasi“ ve francouzské Marseille. Představí se ve dnech 6. a 8. listopadu, vždy od 19 hodin

v Sukově síni Domu hudby při koncertech Strhující živel. Pod taktovkou dirigenta Yu-An Changa, který pochází z Taiwanu, v úvodu zazní overture Hebridy Felixe Mendelssohn-Bartholdyho, dále skladba Valse

triste Jeana Sibelia, pokračovat budeme koncertem pro lesní roh a orchestr Richarda Strausse a na závěr bude uvedena symfonie č. 6 F dur Ludwiga van Beethovena.

Štěpánka Budinská, mluvčí filharmonie

Dražba objektů v historickém centru města

Město Pardubice se rozhodlo, že v centru města v těsné blízkosti hokejové arény a jako nedílnou součást fotbalového stadionu vystaví parkovací dům. Stavebníkem parkovacího domu bude Rozvojový fond Pardubice a.s. Město Pardubice jako jediný akcionář RFP a.s. učinilo rozhodnutí, že výstavba parkovacího domu bude částečně financována formou odprodeje části majetku RFP a.s. Z tohoto důvodu dochází k naprosto mimořádné a ojedinelé příležitosti, jak si pořídit nemovitosti v historickém jádru města. Z důvodu maximální možné transparentnosti takového prodeje bude uspořádána veřejná dražba.

Navrhovatel: Rozvojový fond Pardubice a.s., IČ: 252 91 408, se sídlem tř. Míru 90, 530 02 Pardubice.

Dražebník: Joštova realitní kancelář – JORK spol.s r.o., IČ: 150 51 226, se sídlem Sladkovského 433, 530 02 Pardubice

Termín a místo: 21. listopadu 2023 od 15:00 hodin v zasedací místnosti v mezinínu budovy Městského obvodu Pardubice I, č.p. 828, ul. U Divadla, 530 21 Pardubice.

Předmět dražby:

1. Bytový dům s nebyt. prostory čp. 104 – bytový dům v historickém centru města Pardubic, v řadové zástavbě Kostelní ulice. V domě „pardubického Norimberku“ se zahradou k zámeckým valům se nachází 6 bytů a dva nebytové prostory. Budova je ve velmi dobrém technickém stavu.

Dražební jistota: 240.000,- Kč
Nejnižší podání: 27.500.000,- Kč

Začátek dražby: 15:00 hod.
Minimální příhoz: 50.000,- Kč

2. Bytový dům čp. 108 – bytový dům v historickém centru města Pardubic, rohový v Kostelní ulici přímo nad Císařským náhonem. V domě se nacházejí 4 bytové jednotky. Budova je ve velmi dobrém technickém stavu.

Dražební jistota: 200.000,- Kč
Nejnižší podání: 20.350.000,- Kč

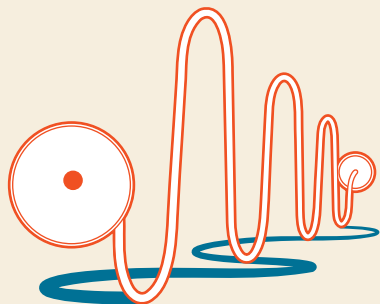
Začátek dražby: 15:30 hod.
Minimální příhoz: 50.000,- Kč

Zápis do obou dražeb bude probíhat od 14:30 hodin dne 21. listopadu 2023. Zahájení první dražby je v 15:00 hodin. Draží se postupně ve shora uvedeném pořadí. Podmínky účasti na dražbě jsou součástí dražební vyhlášky, která je krom zákonem požadovaných míst k zveřejnění dostupná v kanceláři dražebníka.

Prohlídky předmětu dražby: 14. a 16. listopadu 2023 vždy od 16:00 do 17:00 hodin na místě samém. Bližší informace na úřední desce magistrátu, na internetových stránkách www.jostovarealitni.cz nebo na tel.: 608 245 110, Ing. Jan Jošt.

DĚTSKÉ HŘIŠTĚ = UMĚLECKÉ DÍLO?

Jak to vypadá, když se na hřišti protne svět umělců a dětí?

Dušan Záhoranský, Pavla Sceránková, Rusina Frei architekti, revitalizace nábreží řeky Loučná v Litomyšli, 2013–2017

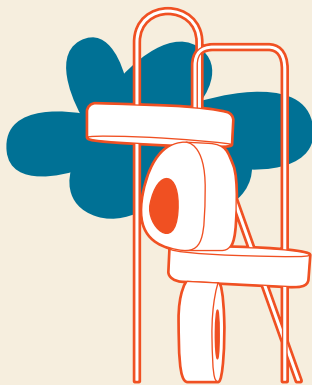
Co je to vlastně hřiště?

Hřiště je taková zahrada, která má různé zóny, ale fungovat musí I jako celek. Co v nich nalezneme? Vedle běžných prvků ke hraní na hřištích umělci navrhují výtvarně pojaté plastiky. I ty mohou být zároveň prolézačkou nebo skluzavkou. A nebo rovnou navrhnou prvky, které mají děti i dospělí poučit. A nesmíme zapomenout na odpočinek malých i velkých – vodní prvky, pítka, piknikovací místa... Někdy je má hřiště pojaté tématicky – uprostřed sídliště se ocitneme na ztroskotané lodi, v ponorce nebo v pohádce. Tvoříme prostě celý malý vesmír s vlastními pravidly.

Rozhlédněte se, co vidíte?

Umělecké motivy na hřišti dříve znázorňovaly různé živočichy, rostliny, rodinu, kosmos nebo známé zeměkoule. Dnes na nich najdeme i koloběh vody, recyklaci, dopravu, lidské tělo a zdraví

nebo život v zahradnictví, v lese, na vesnici nebo svět povolání. Bývají plné zvukových a haptických vjemů, interaktivity a množství příběhů. Dodnes je velmi ceněná terénní úprava celého prostoru, ve kterém vzniká nové herní parko-hřiště. Třeba hřiště v Ostrově na sídlišti Fifejdy II. pojaté jako Mikrokrajina (1977–1985), hřiště s Obludami v Praze-Dědíně od Kurta Gebauera nebo hřiště ve tvaru čtyřlístku od architekta Jaroslava Macha a sochaře Josefa Fořtla (s průlezkou ve tvaru housenky).

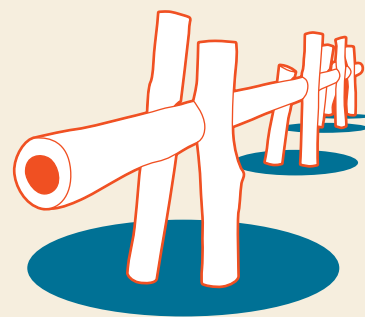

Eva Kmentová, Olbram Zoubek, dětské hřiště Kaštánek, Stromovka, Praha 7, 1960

Pamatujete si své hřiště?

Spolu s proměnou, zánikem dětských hřišť zmizelo i mnoho výtvarných děl na nich umístěných. Některá se podařilo zachránit a zrekonstruovat, jiná odvézt a zachovat v uzavřené zahradě. Typově tvoří umělci spolu

s architekty hřiště od padesátých let a takových uměleckých hřišť máme po republice spoustu. Asi každý zná legendární skluzavku Sputnik od Zdeňka Němečka, která zdobila pražskou Stromovku. Na hřišti Kaštánek jsou zrekonstruované průlezkové prvky od Olbrama Zoubka a Evy Kmentové. Dalšími autory herních prvků byli třeba Pravoslav a Jindřiška Radovi, Miloš (i Martin) Zet, Karel Nepraš, Marie Klimešová či Miroslav Rybička.

Lukáš Gavlovský, Les plný zvuků, Botanická zahrada, Praha 7, 1997

Čeho si na hřištích ceníme dnes?

V současné době máme rádi hřiště, která jsou připravována s celkovou rekonstrukcí větší lokality. Příkladem je revitalizace nábreží kolem řeky Loučná v Litomyšli od Dušana Záhoranského a Pavly Sceránkové. Hřiště spolu často tvoří různorodě zaměřeni umělci a umělkyně (např. Skupina Ládví či kolektiv Spodní 27). Mezi další současné autory můžeme počítat uskupení Strašné dítě, umělce Richarda Loskota nebo sochaře Čestmíra Sušku, Ladislava Plíhala, ale i zvukového umělce Martina Janička. Víte, že byla v Pardubicích v ulici Družby krásná průleзка od Bedřicha Novotného z roku 1972?

Které hřiště si z dětství pamatujete vy? Zašlete nám svůj tip na: info@gmpardubice.cz

Seniory a handicapované čeká výměna průkazů Senior taxi

Od 1. listopadu dochází k výměně všech dosud vydaných průkazů pro využívání přepravní služby pro seniory a handicapované SENIOR TAXI. Stávající držitelé průkazek, ale i noví zájemci o využívání tohoto zvýhodněného druhu přepravy si mohou nové průkazky vydávat každý pracovní den od 8 do 11 a v pondělí a ve středu navíc i odpoledne od 12 do 17 hodin na odboru sociálních věcí v ulici U Divadla 828 (nově vchod z ul. Jindřišská). I tentokrát je třeba, aby si žadatelé s sebou vzali občanský průkaz, případně průkaz ZTP, ZTP/P. Pokud není klient schopen dostavit se osobně, může využít plnou moc zveřejněnou na webu města. Vydávat se budou trva-

lé plastové karty o velikosti občanského průkazu, které se již v budoucnu nebudou měnit a zůstanou tak svému držiteli po celou dobu využívání služby. Jedinou změnou bude, že na průkazky již nebude možné zaznamenávat jednotlivé jízdy, tudíž si počty jízd v jednotlivých měsících bude muset každý hlídat sám. Průkazky bude třeba vyměnit do konce roku 2023, po této době již nebude možné přepravu na staré průkazky uskutečnit. Informace o výměně bude zaslána i na mobilní telefony držitelů průkazek. Po zániku nároku na využívání této služby je nutné průkazku odevzdat zpět na odbor sociálních věcí. Formuláře a více informací naleznete na www.pardubice.eu/seniortaxi.

Pardubické Senior taxi má nové telefonní číslo

Od srpna 2023 si službu Senior taxi statutárního města Pardubice objednáte na novém telefonním čísle 603 200 500. Všichni uživatelé Senior taxi, kteří jsou v databázi klientů a mají vydanou kartu, byli vyrozuměni formou SMS zprávy. Vše ostatní, tedy cena 25 Kč za jednu jízdu, doprovod zdarma, 4 jízdy do měsíce včetně lokalit, zůstává nezměněno!

Pokud se setkáte s nabídkou jiné taxi služby s jinou cenou, než je 25 korun, nebo dokonce s klamavou reklamou, nejedná se o službu Senior taxi podporovanou městem.

Tyflocentrum slavilo dvacetiny!

Letos v září uplynulo dvacet let od založení TyfloCentra Pardubice, poskytovatele sociálních služeb lidem se zrakovým postižením v Pardubickém kraji. Společným cílem poskytovaných služeb je motivovat lidi se zrakovým postižením k aktivnímu životu a napo-

máhat jim k dosažení co největší míry samostatnosti. Při této příležitosti bylo uspořádáno slavnostní společenské setkání uživatelů služeb, jejich rodinných příslušníků, zaměstnanců a partnerů pardubického TyfloCentra (dobrovolníků, donátorů, spolupracujících organizací

aj.). Děkujeme všem partnerům a uživatelům služeb a těšíme se na další spolupráci.

Potýkáte se s obtížemi se zrakem y nebo někdo ve vašem okolí? Znáte někoho, kdo má problémy s viděním a bytře už mu nestačí? Chtěli byste

mu pomoci? Neváhejte nás kontaktovat, rádi vám poradíme.

Více informací na stránkách www.tcfpce.cz a na pracovištích TyfloCentra Pardubice. Kontaktujte nás telefonicky na čísle 466 500 615 nebo na 774 415 173.

kollektiv pracovníků TyfloCentra

25. listopad je mezinárodním dnem proti násilí na ženách

Na 25. listopad připadá mezinárodní den proti násilí na ženách, kterým začíná 16denní kampaň OSN „Orange the world“, která trvá až do 10. prosince. Pamatuje, že násilí na ženách je nepřijatelné

a máme povinnost podporovat ty, kteří jsou ohroženi. Pokud zažíváte domácí násilí, nebojte se požádat o pomoc – své blízké nebo osoby, kterým důvěřujete, případně se můžete obrátit na organizace,

které pomáhají ženám ohroženým domácím násilím.

Kde hledat pomoc v Pardubicích?

* Bílý kruh bezpečí: 732 923 462 / 17. listopadu 237 (v Domě služeb)

* SKP Centrum – Intervenční centrum: 466 260 528, 774 755 744 / Erno Košťála 1014

* Azylový dům pro ženy a děti: 466 636 077, 777 765 835 / Na Spravedlnosti 803

* Bezplatná linka: 116 006

Rozezvučené japonské cukrovinky v D29

Po sedmi letech a řadě úspěšných vystoupeních na festivalech či v newyorském BAMu se do ČR vrací japonský zvukový kouzelník ASUNA s projektem Falling Sweets / Afternoon Membranophone. V hlavních rolích tohoto představení, které uvedeme 5. listopadu, jsou vibrace, chvění, galvanické proudy a gravitace. Zveme též na kvartet Fahrzavů složený ze tří hráčů na dechové

nástroje a cimbalistky ve spojení s norským varhaníkem Sigbjørnem Apelandem, a to v pátek 10. listopadu. Ve čtvrtek 16. listopadu se můžeme těšit na hudební spolupráci slovenského filozofa a publicisty Fedora Gála s kapelou Drť. Na jejich společném albu Kruh alebo špirála? Fedor Gál figuruje nejen jako autor textů, ale i jako zpěvák. Zajížte Devětadvacítka plnou analogových

promítaček a pramítaček! Ve středu 22. 11. nás čeká kinematografická situace Martina Ježka Chceme umírat pro projekci Super8, 16mm, diapozitivy a elektroniku a Paterny. A 1. prosince se na společné akci hudebních cen Vinyla a Divadla 29 představí velké klubové objevy: Toyota Vangelis a Tokyo Drift. Více na www.divadlo29.cz.

Jaroslav Tarnovský, Divadlo 29

Nová kulturní akce městského obvodu Pardubice III

Městský obvod Pardubice III pořádá první adventní neděli 3. 12. 2023 od 10 hodin před Základní školou Dubina sváteční akci spojenou s dobrým jídlem, pitím a zábavou pro malé i velké. Přichystány budou tradiční staročeské zabíjačkové pochoutky, různé druhy gulášů a polévek,

a to i v bezmasém provedení. Nebudou chybět sladké dobroty a horké vánoční nápoje. Těšit se můžete na netradiční soutěže, například v pojídání metrové jitrnice nebo dalších nepříliš obvyklých částí vepřika. Malé návštěvníky čeká loutkové divadlo, dřevěný kolotoč, soutěže

a dílnička malování na perníčky. Po 17. hodině se uskuteční slavnostní rozsvícení vánočního stromu a odhalení vánočního betlému.

Všichni jste srdečně zváni, moc se na vás těšíme.

Pavla Černíková, místostarostka

Seniorcentrum

8. 11. 14.00 Hudební odpoledne se Zuzkou Grohovou

12. 11. 14.00 Taneční odpoledne s „Hradeckým Šramlem“, KD Hronovická

15. 11. 13.30 Projekce: „Poznávací cesta Skandinávií“ – Norsko, Švédsko a Dánsko

16. 11. 10.00 Klubíček, kroužek ručních prací

17. 11. 14.00 Posezení s harmonikou

20. 11. 14.00 Zdravotní přednáška: „Jak ve stáří neztratit pozitivní myšlení“ (Mgr. Monika Kopecká)

22. 11. 14.00 Cyklus „Studánky“: „Božena Němcová a její Babička ve filmových adaptacích“ (PhDr. Ivo Říha, Ph.D.)

30. 11. 10.00 Promítání pro seniory: „Život pro samouky“, Cinestar

Vánoční Showference opět propojí téma inovací a byznysu

Pardubický P-PINK už podruhé vykonává vánoční Showferenci, která proběhne 7. prosince od 16 hodin v prostorách Letiště Pardubice, letos s názvem Inovace a Byznys v PARádním kraji. P-PINK spolu s PARádním krajem opět propojí

podnikatele, odbornou veřejnost, inspirativní osobnosti a inovativní firmy tak, aby společně ukázali na potenciál Pardubic a Pardubického kraje v oblasti inovací, a to vše propojeno se zábavným programem.

V rámci večera se budou prezentovat ty nejlepší a nejúspěšnější startupové inovativní projekty, které P-PINK podporuje, a zároveň se na jevišti letos objeví skvělí řečníci z firem, kteří svůj byznys inovativním způsobem rozvíjí.

Showference je příjemným spojením networkingu, poznávání inspirativních nových byznysů a zábavné show. Více informací a možnost přihlášení se dozvíte na adrese www.p-pink.cz.

Branislav Štefanča, P-PINK

Pardubičtí studenti hudby vzdají hold 17. listopadu sérií koncertů

17. listopadu je datum, které si každoročně připomínáme jako den, kdy jsme znovu nabyli naše svobody po dlouhých letech totality. Studenti místní ZUŠ a konzervatoře k výročí svátku připravili čtyři unikátní koncerty, které historickou událost připomenou.

Zahájení tohoto studentského festivalu proběhne 8. listopadu od 19 ho-

din v Husově sboru, kdy se smyčcová sekce Českého akademického orchestru spojí se sborem Gymnázia Dašická a komorním sborem Orfeus, aby provedly mimo jiné Simple Symphony Benjamina Brittena a dílo Songs of Sanctuary Karla Jenkinse.

Vstupenky se na tento koncert neprodávají, výtěžek koncertu – dobrovolné vstupné na místě – je ve spo-

lupráci s Čs. církví husitskou věnován na charitativní účely.

Hlavní událostí vznikajícího studentského festivalu však bude koncert 17. listopadu v 18:00 ve společenském sále radnice, kdy se pod taktovkou Jana Hrubeše za doprovodu smyčců Českého akademického orchestru představí ti nejlepší žáci ZUŠ z širšího okolí Pardubic. Koncerty

20. a 21. listopadu (též od 18:00) budou pak patřit studentům pardubické konzervatoře. V Malém sále Domu hudby zahrají 20. listopadu sólisté, zatímco komorní uskupení se představí následující den ve společenském sále zámku.

Lístky na tyto koncerty lze pořídit v infocentru či v síti Ticketportal.

Jan Hrubeš, pořadatel

Centrum Pardubic ožije statisíci světélek na zámeckých valech

V letošním vánočním čase nabídnou Pardubice dechberoucí světelné expozice na zámeckých valech pardubického zámku. Pernštýjské opevnění ožije od 7. listopadu do 7. ledna příštího roku statisíci světýlky! Otevřeno bude denně od 16 do 21 hodin. Myslíme i na ekologii, 400 tisíc světél využívá nejmodernější technologie a nepotřebuje tak více energie než běžná pračka s energetickým štítkem A.

Propojením výstavy s novou podobou adventních trhů v Pardubicích chceme nabídnout Pardubákům a lidem z východních Čech jedinečný a intenzivní vánoční zážitek. Zároveň počítáme se zvýšeným zájmem turistů mezi Prahou a Ostravou, které tak přilákáme do našeho krásného města. „Světýlka k Vánocům patří, což můžeme vidět ve všech světových metropolích

po celém světě, a my věříme, že v Pardubicích uděláme radost především všem dětem,“ uvedl Vítězslav Poláček z firmy Decoled a dodal: „Celkové náklady na výstavu se pohybují v řádech několika milionů korun, přesto se však podařilo udržet ceny vstupenek na rozumné úrovni. Za jedinečnou výstavu tak lidé dokonce zaplatí méně než za film v kině.“

V prosinci je ve spolupráci se Zámek Pardubice připraven bohatý doprovodný program – vánoční stezka pro děti, výstava perníkových forem a každý prosincový víkend prodejní a řemeslné stánky na hlavním nádvoří.

Vstupenky je možné koupit na místě i předem na internetu.

Radek Mašík, pořadatel

Diskuzní fórum

Promarněná šance koupit pivovar

Vážení čtenáři, možná i Vy jste se byli podívat na slavnostní otevření mlýnů. O tom jak město a kraj propásli před osmi lety možnost si mlýny koupit jistě víte. Přitom o tom moc dobře věděli.

Tehdejší zastupitelé města odsouhlasili, že mlýny za směšnou částku 25 mil. Kč nechťejí. Jednalo se o asi 1,1 hektaru budov a pozemků uprostřed města. Následně, když celé mlýny koupil architekt Smetana za 20 mil. Kč, tak město koupilo asi desítku pozemků spolu s projektem na tzv. polytechnické dílny za 7 mil. Kč a Pardubický kraj koupil nejstarší budovu u řeky za 35 mil. dle údajů z tisku. Pokud si spočítáte, že tak veřejná sféra utratila svou neprozřetelnou hloupostí navíc miliony, tak máte pravdu.

Na zářijovém zastupitelstvu jsme byli v podobné situaci jako před lety. Město

mohlo využít předkupního práva a odkoupit neuvěřitelně cenné pozemky v našem PIVOVARU! V samém srdci města. Mohlo tak získat nadvládu nad budoucím rozvojem lokality. Důsledně jsem to zastupitelům vysvětloval a skoro je prosil, aby chom se předkupního práva nevzdávali, že částka okolo 20-30 mil. se v budoucnu zúročí a město si bude moci diktovat podmínky rozvoje lokality ve prospěch současných obyvatel a i na tom finančně výrazně vydělat. Bohužel jsem neuspěl. Bývalý primátor Charvát všechny přesvědčil tím, že uvedl, že tam nejsme od toho, abychom omezovali developery. Můj pohled je zcela opačný. Jsme zvoleni lidmi a máme se snažit hájit jejich kvalitu života a pro ně pracovat. A zde bych ocenil reakci Vás čtenářů, jak to vidíte Vy. Má město důsledně hájit zájmy občanů nebo jít na ruku developerům?

Filip Sedláč, Naše Pardubice

Výstava na valech

Vážení čtenáři, možná jste se již doslechli o světelné výstavě na zámeckých valech, která bude doprovázet adventní období. Osobně jsem pro jakékoliv zpestření, které zvýší atraktivitu a návštěvnost města. I s přihlédnutím k připomínkám občanů ohledně loňských trhů vím, že můžeme vylepšit jak organizaci, tak výzdobu města. Jsem toho názoru, že advent je možností jak zviditelnit město a vybudovat zde věhlasné vánoční trhy. Bohužel v Pardubicích jsme se letos opět nepoučili. Ani jsme si nevzali příklad z Třebíče, která měla vloni po městě volně přístupné 3D dekory a bohatou výzdobu.

Vánoce nemají a nesmí být o tom, že se na dva měsíce (od 7. 11. - 7. 1.), poskytnou nejatraktivnější části zámeckých valů firmě, která si z této atrakce udělá výdělečný podnik. A to má dostat

jen z prostředků města dotaci 200 tis. Kč. Vstupné má být, dle webu organizátora, například v měsíci prosinci (Pá - Ne + svátky) 250 Kč pro dospělého, rodina zaplatí dokonce 700 Kč! S tímto jsme nesouhlasili a nyní při odhalení cen jsem absolutně přesvědčen o nemožnosti této dotace i o celkovém zá-měru projektu, který se tváří, že je pro lidi, ale ve skutečnosti je to výdělečná prezentace, která zabere atraktivní a navštěvované veřejné prostranství. Za náš zastupitelský klub Naše Pardubice - "Nechme město rozkvést" jsme s přidělením dotace za těchto podmínek důrazně nesouhlasili. Pokud by bylo vstupné dobrovolné nebo volné, tak to mění situaci. Vánoce jsou časem, který by neměl být využíván podobným komerčním způsobem, bohužel většina zastupitelů měla jiný názor.

Jan Metelka, Naše Pardubice

SKOČTE SI DO *Pardubic*

ADVENT S VŮNÍ PERNÍKU

2. – 23. prosince 2023

Ta správná zastávka
na cestě k Vánocům

🌐 adventsvuniperniku.cz
📌 Advent s vůní perníku
📱 [advent_s_vuni_perniku](#)

Pardubice

Pravou vánoční atmosféru přinese i letos do Pardubic oblíbená akce Advent s vůní perníku. Místní kavárny, cukrárny a nově i restaurace budou provoněné touto tradiční a oblíbenou pochutinou. Po celý předvánoční čas tak opět můžete do lokálních podniků chodit ochutnávat perníkové speciality – každé místo si pro své hosty připravilo něco originálního. Advent s vůní perníku se ale letos přesouvá z kaváren i do širokého centra. Těšit se můžete na ad-

ventní městečko s pestrým vánočním sortimentem, vánoční express mašinku, adventní pódium s bohatým programem, výstavu Světla vyprávěj, vyhlídkové kolo, Ježíškovu dílnu, kolotoč, vánoční stezku pro děti a mnoho dalšího.

Vánoční trhy Pardubice najdete na Pernštýnském náměstí, třídě Míru, Příhrádku, Zelené bráně, Zámku Pardubice a v Automatických mlýnech.

Přijďte ochutnat kouzlo Vánoc!

ADVENT S VŮNÍ PERNÍKU

Kalendář akcí

Světla vyprávějí

Termín: 7. 11. 2023 – 7. 1. 2024 denně
16.00–21.00 hod.

Místo: zámecké valy – Zámek Pardubice

Světelné expozice na nádherném místě
zámeckých valů pardubického zámku.

Více na www.svetlavypreveji.cz/pardubice

České zimní tradice a peklíčko s čertíky

Termín: 15. 11. – 23. 12. 2023

Místo: sklepení Šatlavy – výstavní prostor
Mázhaus

Expozice určená pro malé děti a dětské
kolektivy uvede v život české vánoční tradice
a peklíčko s čertíky.

Více na www.mazhauspardubice.cz
a www.adventsvuniperniku.cz.

Voňavé Vánoce – výstava Základní umělecké školy Polabiny

Termín: 28. 11. 2023 | 17.00 hod.
(vernisaž výstavy)

Místo: předbrání Zelené brány

Více na www.adventsvuniperniku.cz
a www.zelenabrana.cz

Poselství ukrytá v perníku

Termín: 30. 11. 2023 | 17.00 hod. –
slavnostní zahájení výstavy

Místo: výstavní prostor Mážhaus

Unikátní výstava česko-francouzské umělkyně
Andrey Schmidt. Výstava potrvá do konce
prosince.

Více na www.mazhauspardubice.cz
a www.adventsvuniperniku.cz

Srdce ze dřeva

Termín: 1. 12. 2023 – 7. 1. 2024

Místo: zámecká pokladna – Zámek Pardubice
Výstava dřevěných forem pro výrobu tzv.
tlačeného perníku.

Více na www.vcm.cz

Putování za dárky

Termín: 1. 12. 2023 – 7. 1. 2024

Místo: nádvoří, parkán – Zámek Pardubice
Venkovní stezka pro děti na nádvoří

a v parkánu, děti mohou přinést vlastnoručně
vyrobené ozdoby a pověsit je na vánoční
strom na malém nádvoří.

Více na www.vcm.cz

Pardubické vánoční trhy

Termín: 2. – 23. 12. 2023

Místo: Pernštýnské náměstí

Tradiční vánoční trhy na Pernštýnském
náměstí budou slavnostně zahájeny 2. 12.
v 15.00 hodin Zibi Czendlikem. Na návštěvní-
ky čeká bohatý doprovodný program, dětské
dílničky a atrakce, světelný průvod a kapela
Skelet. Každý den Ježíškova dílna, Vánoční
stezka pro děti a mnoho dalšího.

Více na www.adventsvuniperniku.cz
FB i IG [@advent_s_vuni_perniku](https://www.instagram.com/advent_s_vuni_perniku)

Advent s vůní perníku – perníkové speciality v pardubických kavárnách

Termín: 2.–23. 12. 2023

Místo: pardubické kavárny, cukrárny
a restaurace

Po celý předvánoční čas můžete chodit do
více než 30 lokálních podniků ochutnávat
perníkové speciality. Každé místo si pro vás
připravilo něco originálního.

Více na www.adventsvuniperniku.cz
FB i IG [@advent_s_vuni_perniku](https://www.instagram.com/advent_s_vuni_perniku)

Vyhlídkové kolo v Automatických mlýnech

Termín: 2. 12. 2023 – 7. 1. 2024

Místo: Automatické mlýny
Více na www.adventsvuniperniku.cz
FB i IG [@automatickemlyny](https://www.instagram.com/automatickemlyny)

Adventní trhy v Automatických mlýnech

Termín: 2. – 3. 12. 2023 | 10.00–20.00 hod

Místo: Automatické mlýny

Vánočně vyzdobený areál Automatických mlýnů ožije každý víkend adventními trhy s bohatým doprovodným programem. Každý den bude k dispozici vánoční vláček pro děti, tradiční výstava vánočních skřítek a něco dobrého k jídlu a pití. Areál mlýnů se rozzáří v sobotu 2. 12.

Více na FB i IG [@automatickemlyny](https://www.instagram.com/automatickemlyny)

Adventní zelenobranská podívaná na Zelené bráně

Termín: 2. – 23. 12. 2023

Místo: Zelená brána

Krásný výhled na vánočně nasvícené Pardubice, dílničky pro děti, rozrůstající se perníková vesnička, výstava Základní umělecké školy Polabiny Voňavé Vánoce, možnost přidat se k tvorbě papírového vánočního řetězu – to vše vás čeká v rámci Adventu na Zelené bráně. Více na www.adventsvuniperniku.cz, www.zelenabrana.eu

Vánoční trolejbus

Termín: 2. 12. 2023 – 6. 1. 2024

Letos již popáté vyjede do pardubických ulic vánočně nasvícený trolejbus a stane se tak tradičně součástí vánoční výzdoby města. Dopravní podnik letos nasadí hned dva vánoční trolejbusy, které budou jezdit postupně na všech trolejbusových linkách jako běžný spoj.

Bližší informace na FB [DPMpas/](https://www.facebook.com/DPMpas/)

Perníkové Vánoce s knihovnou – Den pro dětskou knihu

Termín: 2. 12. 2023 | 10.00–17.00 hod.

Místo: Krajská knihovna

Den pro dětskou knihu, workshop a vánoční jarmark. Pořádá krajská knihovna ve spolupráci s dalšími kulturními institucemi. Součástí akce je charitativní sbírka věcí na pomoc potřebným.

Více na www.kkpce.cz

Perníkové Vánoce s knihovnou – Vánoční jarmark na Příhrádce

Termín: 2.–3. 12. 2023 | 10.00–17.00 hod.

Místo: Příhrádek, Knihovní centrum
U Vokolků

Více na www.kkpce.cz

Voňavé bločky – výtvarný workshop

Termín: 2. 12. 2023 od 14.00–16.00 hod.

Místo: Gočárova galerie – Dům U Jonáše

Výtvarný workshop pro dospělé a děti.

Navodí kombinace papíru a včelího vosku tu správnou vánoční atmosféru?

Určitě ano! Nutná rezervace na majorova@gocarovagalerie.cz.

Více na www.gocarovagalerie.cz

Slavnostní rozsvícení vánočního stromu

Termín: 3. 12. 2023 | 17.00 hod.

Místo: Pernštýnské náměstí

Slavnostní okamžik s bohatým doprovodným programem pro děti i dospělé a vánočním koncertem Josefa Vágnera.

Více na www.adventsvuniperniku.cz

FB i IG [@advent_s_vuni_perniku](https://www.instagram.com/advent_s_vuni_perniku)

Andělka pomáhá

Termín: 3. 12. 2023 | 10.00–16.00 hod.

Místo: Hudební sál radnice

Tradiční charitativní vánoční jarmark pro onkologicky nemocné děti. Přijďte nakoupit rozličné ručně dělané výrobky, nasát krásnou předvánoční atmosféru a přispět na dobrou věc. Veškerý výtěžek pomůže rodinám nemocných dětí.

Více na: www.andelkapomaha.cz,
FB [AndelkaPomaha](https://www.facebook.com/AndelkaPomaha)

Vánoční jarmark

Termín: 3. 12. 2023 | 13.00–18.00 hod.

Místo: Základní škola a Praktická škola
SVÍTÁNÍ, Klášterní ul.

Příjemná předvánoční atmosféra, 100% hand made výrobky kreativců školy SVÍTÁNÍ, společné vánoční tvoření pro děti i dospělé.

Více na www.svitani.cz

Vánoční pohlednice – výtvarný workshop

Termín: 4. 12. 2023 | 10.00–12.00 hod.

Místo: Gočárova galerie – Dům U Jonáše

Výtvarný workshop pro dospělé a seniory – přijďte si vyrobit pohlednice či visačky, jež mohou posloužit jako milá pozornost pro vaše přátele a blízké nejen pod vánočním stromkem. Nutná rezervace na majorova@gocarovagalerie.cz.

Více na www.gocarovagalerie.cz

Zelenobranské čertoviny

Termín: 5. 12. 2023 | 16.30–18.00 hod.

Místo: Pernštýnské náměstí

Mikulášská besídka s programem na Pernštýnském náměstí.

Více na www.adventsvuniperniku.cz

FB i IG [@advent_s_vuni_perniku](https://www.instagram.com/advent_s_vuni_perniku)

Mikulášská obchůzka

Termín: 5. 12. 2023 | 15.00, 16.00, 17.00 hod.

Místo: Zámek Pardubice

Mikuláš, čert a anděl na pardubickém zámku.

Více na www.vcm.cz

Rybova mše vánoční ve spolupráci s Nadací Lenky a Romana Šmidberských

Termín: 6. 12. 2023 | 16.00 hod.

Místo: Automatické mlýny

Více na FB i IG [@automatickemlyny](https://www.instagram.com/automatickemlyny)

Adventní trhy v Automatických mlýnech

Termín: 9.–10. 12. 2023 | 10.00–20.00 hod.

Místo: Automatické mlýny

Vánočně vyzdobený areál Automatických mlýnů ožije každý víkend adventními trhy s bohatým doprovodným programem. Každý den bude k dispozici vánoční vláček pro děti, tradiční výstava vánočních skřítků a něco dobrého k jídlu a pití.

Více na FB i IG [@automatickemlyny](https://www.instagram.com/automatickemlyny)

Sladké Vánoce

Termín: 9. 12. 2023 | 10.00–17.00 hod.

Místo: Zámek Pardubice

Netradiční vánoční jarmark provoní Zámek Pardubice vánočními dobrotami a zaplní jeho nádvoří stánky s prodejem vánočních dárků, vnitřní prostory pak vánočními pohádkami a dílnami pro dospělé i děti.

Více na www.vcm.cz

Dobročinný šálek – charitativní akce

Termín: 16. 12. 2023

Místo: Pernštýnské náměstí

Celodenní charitativní akce v rámci adventních trhů na Pernštýnském náměstí. Bohatý program

na podiu i mimo něj, vánoční koncert Gospel Time.

Více na www.adventsvuniperniku.cz

FB i IG [@advent_s_vuni_perniku](https://www.instagram.com/advent_s_vuni_perniku)

Vánoční dílna

Termín: 16. 12. 2023 | 10.00–17.00 hod.

Místo: pedagogický ateliér, Zámek Pardubice

Výroba „perníčkových“ ozdob podle starých forem na vytlačovaný perník.

Více na www.vcm.cz

Adventní trhy v Automatických mlýnech

Termín: 16.–17. 12. 2023 | 10.00–20.00 hod.

Místo: Automatické mlýny

Vánočně vyzdobený areál Automatických mlýnů ožije každý víkend adventními trhy s bohatým doprovodným programem. Každý den bude k dispozici vánoční vláček pro děti, tradiční výstava vánočních skřítků a něco dobrého k jídlu a pití.

Více na FB i IG [@automatickemlyny](https://www.instagram.com/automatickemlyny)

Vánoce v krojích

Termín: 17. 12. | 14.00 hod.

Místo: výstava Jaké odění, takové uctění, Zámek Pardubice

Dětská prohlídka a vánoční vyrábění, dozvíte se zajímavosti o vystavených oděvech a o tom, jak si dříve lidé zdobili své chalupy s využitím betlémů.

Více na www.vcm.cz

Adventní trhy v Automatických mlýnech

Termín: 23. 12. | 10.00–20.00 hod.

Místo: Automatické mlýny

Vánočně vyzdobený areál Automatických mlýnů ožije každý víkend adventními trhy s bohatým doprovodným programem. Každý den bude k dispozici vánoční vláček pro děti, tradiční výstava vánočních skřítků a něco dobrého k jídlu a pití.

Více na FB i IG [@automatickemlyny](https://www.instagram.com/automatickemlyny)

Štědrovečerní muzejní noc

Termín: 24. 12. 2023 | 21.30–24.00 hod.

Místo: Pernštejnská rezidence, věž – Zámek Pardubice

Volný vstup do části prohlídkového okruhu Pernštejnská rezidence – nejstarší renesance v Čechách (velký gotický sál, kaple Tří králů, rytířské sály) a na věž.

Více na www.vcm.cz

Štědrovečerní zpívání 2023 – Česká mše vánoční J. J. Ryby

Termín: 24. 12. 2023 | 23.00 hod.

Místo: Pernštýnské náměstí

Tradiční zpívání České mše vánoční J. J. Ryby v podání Pardubického dětského sboru Iuventus Cantans.

Více na www.adventsvuniperniku.cz

FB i IG [@advent_s_vuni_perniku](https://www.instagram.com/advent_s_vuni_perniku)

Štědronoční zpívání v divadle

Termín: 24. 12. 2023 | 24.00 hod.

Místo: Východočeské divadlo Pardubice

Více na www.vcd.cz

Komentovaná prohlídka výstavy krojů

Termín: 28. 12. 2023 | 14 hod.

Místo: výstava Jaké odění, takové uctění – Zámek Pardubice

Kurátorka Daniela Klvaňová vede komentovanou prohlídku výstavy Jaké odění, takové uctění.

Více na www.vcm.cz

divadelní představení

festivaly, slavnosti

film, promítání

koncerty

tanec, plesy

výstavy, přednášky

akce pro děti

sport, aktivní vyžití

ostatní

do 31.12. Pernštejnská rezidence – nejstarší renesance v Čechách, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, výstava

do 31.12. Grafiky Ivo Křena, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, výstava

do 31.12. 18:00 Kreslíme v pardubickém Grandu, Grand – nákupní centrum

do 31.12. Jaké odění, takové uctění, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, výstava

do 21.4. Vlastimil Raška: Mizející svět, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, výstava

do 31.12. Jak to vidí Webb?, Hvězdárna barona Artura Krause, výstava

do 26.11. Země ze mě, Zelená brána, výstava

do 13.11. Michael Borek – Zrada obrazů, Galerie Univerzity Pardubice, výstava

do 19.11. Kateřina Jirsová – Křehkosti, Knihovní centrum u Vokolků na Příhrádce, výstava

do 25.2. Mlýnský ostrov > MølleØy, Galerie města Pardubic (GAMPA), výstava

4.11. 10:00 Halloween v Pohádkové zahradě, Pohádková zahrada, akce pro rodiny

4.11. 10:00–17:00 Pardubické polévkování 2023 – 4. ročník, náměstí Republiky

4.11. 11:00 Halloweenská gulášobraní, CFG Arena – Stadion Arnošta Košťála – fanzóna

4.11. 13:00 HBC Svítkov Stars Pardubice – Elba DDM Ústí nad Labem, Hokejbalové hřiště Svítkov – JTEKT aréna, hokejbal

4.11. 13:00 Moderní architektura v Pardubicích v první polovině 20. století, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, přednáška

4.11. 14:00 Kouzelníci se sklem, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, sklářská dílna

4.11. 15:00 FK Pardubice – FC Zlín, CFG Arena – Stadion Arnošta Košťála, fotbal

4.11. 17:00 Podzimní koncert Cantus amici, Kostel sv. Bartoloměje

4.11. 18:30 Piju Rum Fest 2023, Ponorka – hudební klub, koncert

4.11. 19:00 Makropulos musical, Východočeské divadlo, divadlo

4.11. 19:00 Na Vánoce budu gay, Východočeské divadlo, divadlo

4.11. 19:30 DESmod Tour, ABC Klub, koncert

4.11. 20:00 J.A.R. tour 2023, Music club Žlutý pes, koncert

4.11. 22:00 Bubenická show Drumming Soul + Eagle Eye Tarja tribute + afterparty DJ, Everything, koncert

5.11. 10:00 Tour Tancuj Dokola s BibiBum, Kulturní dům Hronovická

5.11. 19:00 Lúčnica v českých královských mestách, Východočeské divadlo, divadlo

5.11. 20:00 Asuna (JP): Falling Sweets / Afternoon Membranophone, Divadlo 29 – Sál divadla, koncert

6.11. 18:30 Nevinný, CineStar, filmový klub

6.11. 18:30 Return to Auschwitz / Návrat do Osvětimi, Institut paměti národa, přednáška

7.11.–7.1. Světla vyprávějí..., Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, světelná expozice na zámeckých valech

7.11. 10:00 Noc na Karlštejně, Východočeské divadlo, divadlo

7.11. 17:00–18:00 František Kriegel: voják, lékař, komunista, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, historická přednáška

7.11. 19:00 Normální debil 2, Východočeské divadlo, divadlo

7.11. 20:00 Futopolis (D), Divadlo 29 – Sál divadla, divadlo

8.11. 27.11. Mezi černou a bílou, Krajská knihovna v Pardubicích, výstava

8.11. 9:00 Muzejní akademie 2023/2024, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, program pro aktivní seniory

8.11. 10:00 Rodinná středa, Galerie města Pardubic (GAMPA), dílny

8.11. 17:30 BK Kvis Pardubice – BK Opava, Sportovní hala Dašická, basketbal

8.11. 18:00 Orlando, Východočeské divadlo Pardubice – Malá scéna ve dvoře, divadlo

8.11. 19:00 Koncert Komorního sboru Orfeus, Husův sbor – kostel, koncert

8.11. 20:00 Teď nádech a leť: Přicházejí. Co chtějí? Co chceme?, Divadlo 29 – Sál divadla

9.11.–12.11. Cestovatelský Festival Pardubice 2023, Atrium Palace Pardubice

9.11. 10:00 Ona není vadná!, Východočeské divadlo, divadlo

9.11. 18:00 Komentovaná prohlídka výstavou GAMPA, Galerie města Pardubic

9.11. 18:00 Poezie do škol, Divadlo 29

9.11. 18:00 Region Murcia, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, přednáška

9.11. 18:00 Umění vzdát se starých časů, Dům techniky – velká zasedačka, přednáška

9.11. 19:00 Lukáš Pavlášek – Planeta slepic, Kulturní dům Hronovická, divadlo

9.11. 19:00 Naboso a Madam, Doli Klub, koncert

9.11. 19:00 Podzimní koncert Sokp, Dům hudby – Sukova síň, koncert

9.11. 20:00 Na stojáka – Pardubice, Music club Žlutý pes

10.11. 9:00–17:00 Hitparáda škol a zaměstnavatelů parádního kraje, enteria arena – velká hala

10.11. 10:00 Seniorský pátek, Galerie města Pardubic (GAMPA)

10.11. 15:00–20:00 Mint Market Pardubice Podzim, Automatické mlýny

	10.11. 18:00 Ona není vadná!, Východočeské divadlo, divadlo		12.11. 11:00 Tajný kryt, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, dětská prohlídka krytu civilní obrany		15.11. 17:00 Život na zaoceánské lodi, Archa – Sbor Církve bratrské, cestopisná přednáška
	10.11. 18:30 LiStOVáNí.cz: Literární hysterie, Východočeské divadlo Pardubice – Malá scéna ve dvoře		12.11. 13:00 Kryt civilní obrany, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, prohlídka		15.11. 18:00 Mezi hrdiny republiky a „bahnem švejksmu“: českoslovenští veteráni 1. světové války, Památník Zámeček, přednáška
	10.11. 19:00 Alvaréz Peréz, Jerusalem, Phosgene Girls – Melancholic night tour, Ponorka – hudební klub, koncert		12.11. 14:00 Taneční odpolední čaj se skupinou Hradecký Šraml, Kulturní dům Hronovická – Velký sál		15.11. 19:00 Luboš Pospíšil v Doli klubu, Doli Klub, koncert
	10.11. 19:00 Dovolená po Česku, Doli Klub, divadlo		12.11. 15:00 M. Macourek / Mach a Šebestová, Východočeské divadlo, divadlo		15.11. 19:00 Přišla v noci, Divadlo 29 – sál divadla, promítání
	10.11. 19:00 Panoptiko – Bohové tour, archost: Porta Inferi, ABC Klub – Hlavní sál, koncert		12.11. 15:00 Tvořící neděle, Galerie města Pardubic (GAMPA)		15.11. 20:00 The Casualties, Music club Žlutý pes, koncert
	10.11. 20:00 David Koller – Tour LP XXIII, Music club Žlutý pes, koncert		12.11. 16:00 Mikrosvěty, Divadlo 29 – sál divadla, divadlo		16.11. Setkání s osobností – Josef Váša, reálka Pardubice – sál Jana Kašpara
	10.11. 20:00 Fahrzavö & Sigbjørn Apeland (CZ/NO), Divadlo 29 – Sál divadla, koncert		13.11. 8:30 M. Macourek / Mach a Šebestová, Východočeské divadlo, divadlo		16.11. 10:00 a 17:00 Václav Brožík (1851 1901), Gočárova galerie v Automatických mlýnech, přednáška z cyklu Od Mánesa k Ladovi
	11.11. 9:00 Robotika, Krajská knihovna v Pardubicích		13.11. 10:00 Podmalba na skle (dělno pro seniory), Knihovni centrum u Vokolků na Příhrádku		16.11. 18:00 Drť & Fedor Gál (SK), Divadlo 29 – sál divadla, koncert
	11.11. 10:00–18:00 Ezoterika 2023 Pardubice, ABC Klub – hlavní sál		13.11. 10:30 a 17:00 M. Macourek / Mach a Šebestová, Východočeské divadlo, divadlo		16.11. 18:00 Mongolsko – země širých plání, pouští a hor, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, přednáška
	11.11. 10:00 Já, Baryk, Dům dětí a mládeže Beta – odloučené pracoviště Dubina, divadlo		13.11. 18:00 Koncert pro radost, Dům hudby – malý sál, koncert ZUŠ Havlíčkova		16.11. 18:00 Tichá hrdinství s diskuzí, Institut paměti národa, otevření nového obsahu výstavy
	11.11. 10:00–17:00 Mint Market Pardubice Podzim, Automatické mlýny		13.11. 18:00 Koncert pěveckých sborů, Archa – Sbor církve bratrské, koncert		16.11. 18:00 Velocità di fuga (ITA/D), Galerie města Pardubic (GAMPA), koncert
	11.11. 13:00 Kouzla nejen pro děti – Duo Standa a Zdeňka, Pardubický klub kouzel a magie, akce pro rodiny		13.11. 18:30 Anatomie pádu, CineStar, filmový klub		16.11. 19:00 Maryša, Východočeské divadlo, divadlo
	11.11. 14:00 Senzababča 2023, Kulturní dům Hronovická – velký sál		13.11. 18:30 Vyšetřovatel, Institut paměti národa, promítání dokumentu		16.11. 19:00 Poezie v Kočce, Vinný bar Černá kočka, divadlo
	11.11. 14:00 Souboj legend, enteria arena – velká hala, hokej		13.11. 19:00 Viktorie Vášová: Prstíčky si řežeš a páliš, Galerie města Pardubic (GAMPA), divadlo		17.11. 16:00 HBC Pardubice – HBC Hradec Králové 1988, Autosklo-H.A.K. Aréna, hokejbal
	11.11. 16:00 HBC Pardubice – HbK Karviná, Autosklo-H.A.K. Aréna, hokejbal		13.11. 19:10–20:30 Tanec – svobodné plynutí na vlně hudby, Vektor sportcentrum, divadlo		17.11. 17:00 Sokoli Pardubice – Tatran Střešovice, Sportovní hala Dašická, florbal
	11.11. 17:30 BK Kvis Pardubice – BK Armex Děčín, Sportovní hala Dašická, basketbal		14.11. 18:30 Speed Dating v baru Černá kočka, vinný bar Černá kočka		17.11. 17:30 Česko – Polsko (Elitní liga U20), CFIF Arena – Stadion Arnošta Košťála, fotbal
	11.11. 19:00 NaRty a Interakce, Doli Klub, koncert		14.11. 19:00 G. Görgy / Na koho to slovo padne, Východočeské divadlo, divadlo		17.11. 18:00 Koncert svobody, Hudební sál Radnice – Společenský sál, koncert
	11.11. 19:00 Pekařova žena, Východočeské divadlo, divadlo		14.11. 19:00 Klepání na nebeskou bránu, divadlo Exil, divadlo		17.11. 18:00 Normální debil 1, Východočeské divadlo, divadlo
	11.11. 19:00–23:00 Svatomartinská Smart Band, restaurace Rosignano, koncert		14.11. 20:00 Collective Waves: Who What Hot, Divadlo 29 – sál divadla, divadlo		17.11. 20:00 AC/CZ – „Top AC/DC tribute show“, Music club Žlutý pes, koncert
	11.11. 20:00 Vypsáná Fixa, Music club Žlutý pes, koncert		15.11. 10:00 Pardubické poetické setkání, Divadlo 29		17.11. 20:00 MIG 21 „Podzim 2023, ABC Klub – hlavní sál, koncert
	12.11. 10:00–16:00 Ezoterika 2023 Pardubice, ABC Klub – Hlavní sál		15.11. 16:00 AVČ – Tam za mořem II, Krajská knihovna v Pardubicích, přednáška		17.11. 21:00 Rave on „Wattox Sound System, Ponorka – hudební klub, koncert
	12.11. 10:15 FK Pardubice B – TJ Sokol Živanič, areál Pod Vinicí, fotbal		15.11. 17:00–19:00 Bitcoin, Westie coffee, přednáška		18.11. 10:00–22:00 Celodenní festival tetování – VIII. Tattoo Event, Atrium Palác Pardubice

- 18.11. 10:00 Fantastické divadlo, Východočeské divadlo, divadlo
- 18.11. 10:30 Kouzelná školka uzamčená na fanfáru, aula Univerzity Pardubice, akce pro rodiny
- 18.11. 13:00 Kouzla nejen pro děti – Duo Standa a Zdeňka, Pardubický klub kouzel a magie, akce pro rodiny
- 18.11. 16:00 Krásný Volant fest 2023, ABC Klub, koncert
- 18.11. 18:00 Fantastické divadlo, Východočeské divadlo, divadlo
- 18.11. 18:00 Radioactive Detonation "10" fest, Ponorka – hudební klub, koncert
- 18.11. 19:00 Marien – výroční koncert, Výstavní, kongresové a kulturní centrum Ideon, koncert
- 18.11. 20:00 Skyline, Music club Žlutý pes, koncert
- 18.11. 20:00 Večer s Jaroslavem Duškem Pardubice, Everything, divadlo
- 18.11. 20:30 Noc divadel, Východočeské divadlo
- 19.11. 13:00 Po stopách Pernštejnů v Pardubicích, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, přednáška
- 19.11. 14:00 Sokoli Pardubice – FB Hurrican Karlovy Vary, sportovní hala Dašická, florbal
- 19.11. 15:00 Lollipopz – Bláznivá show, ABC Klub – Hlavní sál, akce pro rodiny
- 19.11. 17:00 Dynamo Pardubice – Bílí Tygři Liberec, enteria arena – velká hala, hokej
- 20.11. 16:30 a 19:00 Adventní taneční představení ZUŠ Havlíčkova, Východočeské divadlo
- 20.11. 18:00 Vycházející hvězdy, Dům hudby – malý sál, koncert
- 20.11. 18:30 Boleslav Ivánek – hrdina z Palkovic, Institut paměti národa, přednáška
- 20.11. 18:30 White Plastic Sky, CineStar, filmový klub
- 20.11. 19:00 Pirate Swing Band Gala 2023 – jubilejní 10. ročník, Dům hudby, koncert
- 21.11. 17:00 Cyklus přednášek o zahradách – potřebné práce, Westie coffee
- 21.11. 17:00 Kavárna Universitas, Divadlo 29 – Klub 29 – malá scéna Divadla 29, přednáška
- 21.11. 17:30 Dynamo Pardubice – Ilves Tampere (odvetné utkání osmifinále CHL), enteria arena - velká hala, hokej
- 21.11. 18:00 Světové soubory, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, koncert
- 21.11. 19:00 Bez kostýmu aneb Povídaní z herecké šatny, Východočeské divadlo Pardubice – Malá scéna ve dvoře, divadlo
- 21.11. 19:00 Kdo se bojí Beatles, Východočeské divadlo, divadlo
- 21.11. 19:00 Lords of the sound – The music of Hans Zimmer, Výstavní, kongresové a kulturní centrum Ideon, koncert
- 22.11. 9:00 Muzejní akademie 2023/2024, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, program pro aktivní seniory
- 22.11. 10:00 Rodinná středa, Galerie města Pardubic (GAMPA)
- 22.11. 17:00 Krásy Peru, Archa – Sbor Církve bratrské, cestopisná přednáška
- 22.11. 17:00 Podzimně zimní setkání s homeopatií, Knihovni centrum u Vokolků na Příhrádce, přednáška
- 22.11. 18:00 Makropulos musical, Východočeské divadlo, divadlo
- 22.11. 19:00 Dobyť severního pólu, Doli Klub, divadlo
- 22.11. 19:00 Nohy vzhůru, Kulturní dům Hronovická, divadlo
- 22.11. 19:00 Paletáci: Afterparty, Východočeské divadlo Pardubice – Malá scéna ve dvoře, divadlo
- 22.11. 20:00 Chceme umírat • Paterny, Divadlo 29 – sál divadla, koncert
- 23.11.–24.11. Dny zdraví 2023, Dům techniky
- 23.11. 16:00 Adventní tvoření – věnec na stůl či dveře, Dům dětí a mládeže Beta
- 23.11. 17:00 Hezky česky: Malující básník František Kaván, Krajská knihovna v Pardubicích, přednáška
- 23.11. 17:00 Malba na hedvábí s Evou Mašínovou, Westie coffee
- 23.11. 18:00 Komentovaná prohlídka výstavy, Galerie města Pardubic (GAMPA)
- 23.11. 18:00 Překvapivý Balkán, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, přírodovědná přednáška
- 23.11. 19:00 Barocco sempre giovane – Kateřina Englichová (harfa), Markéta Čepická (house), hudební sál Radnice, koncert
- 23.11. 19:00 John Denver tribute a Hřích, Doli Klub, koncert
- 23.11. 19:00 Miroslav Donutil – Na kus řeči, Kulturní dům Hronovická – velký sál, divadlo
- 23.11. 19:30 Rajtaraj – European Tunes and Rythms, The Factory, koncert
- 24.11. Seniorský pátek, Galerie města Pardubic (GAMPA)
- 24.11. 19:00 7th Space Travel – Space Hamster, Pavi9n, Pyromann, High Purity, Ponorka – hudební klub, koncert
- 24.11. 19:00 Marie Tišarová (vítězka letošní Porty) a Fousáč, Doli Klub, koncert
- 24.11. 19:00 Pan Kaplan má třídu rád, Východočeské divadlo, divadlo
- 24.11. 19:00 Petr Kylián: United Losers, Divadlo 29 – Klub 29 – malá scéna Divadla 29
- 24.11. 19:00 Prime Orchestra – Rock Sympho Show, Výstavní, kongresové a kulturní centrum Ideon, koncert
- 24.11. 19:00 Rychlost dopadu sněhové vločky, Východočeské divadlo Pardubice – Malá scéna ve dvoře, divadlo
- 24.11. 20:00 Mirai – Arena tour 2023, enteria arena – velká hala, koncert
25. a 26.11. 9:00–17:00 Pardubický festival deskových her, Domovher – Teplého ulice, akce pro rodiny
- 25.11. 10:00 Čarování s pohádkou, Krajská knihovna v Pardubicích, akce pro rodiny
- 25.11. 13:00 HBC Svítkov Stars Pardubice – HBC Pardubice, hokejbalové hřiště Svítkov – JTEKT aréna, hokejbal
- 25.11. 13:00 Kouzla nejen pro děti – Duo Standa a Zdeňka, Pardubický klub kouzel a magie, akce pro rodiny
- 25.11. 13:00 Vladimír Kopecký a jeho žáci, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, komentovaná prohlídka
- 25.11. 18:00 Donrvetr, Doli Klub, koncert
- 25.11. 19:00–23:00 Kateřinská Krduš, restaurace Rosignano, koncert
- 25.11. 19:00 Makropulos musical, Východočeské divadlo, divadlo
- 25.11. 19:00 Necnon Mortuus + Let Them Burn + DPK + Mater Monstifera, Ponorka – hudební klub, koncert
- 25.11. 20:00 zakázanýovoce & Kobližci, ABC Klub – hlavní sál, koncert
- 26.11. Sokoli Pardubice – Butchis, Sportovní hala Dašická, florbal
- 26.11. 13:00 Prohlídka Pernštejnské truhly, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, prohlídka
- 26.11. 15:00 O dvanácti měsíčkách, Východočeské divadlo Pardubice – Malá scéna ve dvoře, divadlo

26.11. 15:00 Vánoční čas, Kulturní dům Hronovická, divadlo

26.11. 15:30 Párty pro děti ve stylu Ledového království, Dům kultury Dukla – Velký sál, akce pro rodiny

26.11. 17:00 Carmen, Východočeské divadlo, divadlo

26.11. 17:00 Dynamo Pardubice – Mountfield HK, enteria arena – Velká hala, hokej

26.11. 17:00 G. Bizet / Carmen, Východočeské divadlo, divadlo

27.11. 8:30 a 10:00 O dvanácti měsíčkách, Východočeské divadlo Pardubice – Malá scéna ve dvoře, divadlo

27.11. 18:30 Jak se jedlo za první republiky?, Institut paměti národa, přednáška

27.11. 18:30 Tori a Lokita, Cinema City, filmový klub

27.11. 19:00 Monika Absolonová – Tour Až do nebes 2023, Východočeské divadlo, koncert

28.11. 9:30 Adventní aranžmá, Dům dětí a mládeže Beta

28.11. 17:00 Cyklus přednášek o zahradách – změna přístupu k zahradě, Westie coffee

28.11. 17:30 BTC & Vexl – meet up, Westie coffee, přednáška

28.11. 18:00 Koncert učitelů, Základní umělecká škola Havlíčkova, koncert

28.11. 18:00 Orlando, Východočeské divadlo Pardubice – Malá scéna ve dvoře, divadlo

28.11. 19:00 Koncert Banda di Feste, Dům hudby – Sukova síň, koncert

29.11. 14:00 Studánky – Božena Němcová a její Babička ve filmových adaptacích, Seniorcentrum, přednáška

29.11. 17:00 Jihoafrická republika, Archa – Sbor Církve bratrské, cestopisná přednáška

29.11. 19:00 Fantastické divadlo, Východočeské divadlo, divadlo

29.11. 19:00 Materialnomaden, Divadlo 29 – sál divadla, přednáška

29.11. 19:00 Radim Hladík Tribute + Libor Pavlata & Band, Kulturní dům Hronovická – velký sál, koncert

30.11. 10:00 Jakub Schikaneder (1855–1924), Gočárova galerie v Automatických mlýnech, přednáška z cyklu Od Mánesa k Ladovi

30.11. 10:00 Projekce pro seniory: Život pro samouky, CineStar

30.11. 16:30 Léčivé účinky medu, Knihovniční centrum u Vokolků na Příhrádce – čtárna, přednáška

30.11. 17:00 Adventní koncert smyčcového oddělení, Základní umělecká škola Havlíčkova

30.11. 17:00 Jakub Schikaneder (1855–1924), Gočárova galerie v Automatických mlýnech, přednáška z cyklu Od Mánesa k Ladovi

30.11. 17:00 Maryša, Východočeské divadlo, divadlo

30.11. 18:00 Dynamo Pardubice – HC Vítkovice Ridera, enteria arena – velká hala, hokej

30.11. 18:00 Kambodža, Zámek Pardubice – Východočeské muzeum, přírodovědná přednáška

30.11. 18:00 Pavel Krejčí, Dům techniky – Velká zasedačka, průvodce po knihovných palmových listů

30.11. 19:00 Hudební hospoda, Doli Klub, koncert

30.11. 19:00 Jaroslav Kmenta: Ruská mafie, Divadlo 29 – sál divadla, přednáška

30.11. 19:00 Koncert Společná věc 2023, Dům techniky, koncert

1.12. 15:30 Adventní tvoření – věnec na stůl či dveře, Dům dětí a mládeže Beta

1.12. 17:00 Zubatý Králík: Funny balloons show, Kulturní dům Hronovická, divadlo

1.12. 18:30 Podzimní cyklus setkávání s prof. MUDr. Alou Kulikovou, Ph.D., Dům techniky

1.12. 20:00 Moimir Papulescu & Nihilists, Music club Žlutý pes, koncert

1.12. 20:00 Toyota Vangelis • Tokyo Drift, Divadlo 29 – sál divadla, koncert

2.12. Oslavy 160 let od založení T.J. Sokol Pardubice I a 100 let od otevření sokolovny na Olšinkách, sokolovna

Turistické informační centrum
www.pardubice.eu/turista, mobil 775 068 390,
e-mail: info@ticpardubice.cz.

Dvojitě oslavy pardubického Sokola

V letošním roce uplyne 100 let od otevření budovy sokolovny a 160 let od založení Tělocvičné jednoty Sokol Pardubice I. Srdečně vás zveme v sobotu 2. prosince 2023 do sokolovny na Olšinkách na celodenní

program, kdy oslavíme obě významná výročí. Dopoledne od 9:30–11:30 ve velkém sále předvedou svoji činnost oddíly T. J. na tělocvičné akademii. V rámci Sportovního odpoledne se Sokolem od 14 do 16 bude připraven program pro děti i dospělé. Postřehový závod nabídne především dětem zábavnou formou prohlídku známých i méně známých prostor sokolovny. V jednotlivých cvičebních sálech připraví oddíly T. J. stanoviště s uká-

kami všech sportů a cvičení, které je možné v Sokole navštěvovat – moderní sportovní karate, florbal, volejbal, sportovní gymnastika, cvičení na šálách a sokolská všestrannost. Všichni si budou moci tyto sporty vyzkoušet, pro děti bude připravena velká opičí dráha. Od 14:30 se můžete zúčastnit komentované prohlídky a prohlédnout si všechny prostory zrekonstruované sokolovny. Vrcholem oslav bude od 20:00 tradiční

sokolský ples – 117. Šibřinky. Návštěvníci se mohou těšit na živou kapelu, bohatý doprovodný program včetně tomboly a tradiční soutěž masek, tentokrát na téma: „Společně oslavíme výročí 160/100 let“. Trocha historie na vás dýchne při slavnostním nástupu Sokolské stráže a nálada se vám určitě zlepší při vystoupení našich gymnastů s párovou gymnastikou. Srdečně vás zveme na oslavy!

Lenka Pařízková, starostka Sokola

Pardubičtí rádií orientální běžci na mistrovství světa

Po 19 letech hostila Česká republika největší akci rádiového orientačního běhu – mistrovství světa. Světový šampionát se uskutečnil v Jizerských horách, akce se zúčastnilo 328 závodníků z 28 zemí světa. Pardubičtí oddíl byl u toho, v juniorských kategoriích nás reprezentoval Jakub Klec a Johana Klecová, v seniorech Ondřej Ši-

máček a Alžběta Hladíková. Ve veteránech pak bojovala o medaile Jitka Šimáčková. V drsném kamenitém a kopcovitém terénu se nejvíc zadařilo Johaně Klecové a Ondrovi Šimáčkově. Oba si doběhli pro druhé místo. Jakub doběhl v juniorech třetí. Druhým závodem byl sprint, Ondřej si opět doběhl pro stříbrnou medaili. O pouhé dvě vteřiny ho

překonal jeho týmový kolega Jakub Šrom a třetí byl také český reprezentant Karel Fučík. Také v juniorských překonala česká závodnice Johanu o pouhých 11 sekund a do Pardubic putovalo další stříbro. Stejně umístění zopakovaly ve svých kategoriích i Alžběta Hladíková a Jitka Šimáčková. Ve třetím závodě na klasické trati byl On-

dřej Šimáček opět druhý stejně jako Jitka Šimáčková mezi veterány. Totožné umístění pak zopakovala i v posledním závodě ve foxoringu v okolí rozhledny Bramberk.

Česká reprezentace potvrdila svou dominanci v tomto sportu a stala se nejúspěšnější zemí tohoto šampionátu.

Jitka Šimáčková, ROB Pardubice

Křížovka o ceny

HOKEJ A PARDUBICE

Po změně názvu klubu na HC Pardubice v sezóně 1991/1992, boji o záchranu v roce 1996 a několika medailových umístěních se Pardubice čtvrtého titulu dočkaly až v roce 2005 pod vedením kapitána Jiřího Dopity a po příchodu reprezentačního slovenského gólmána Jána Lašáka. Díky zrušenému ročníku NHL se v pardubickém dresu navíc sešlo útočné trio Jan Bulis, Michal Mikeska (21 gólů + 34 asistencí) a Milan Hejduk, které ohromilo tým, že obsadilo první tři příčky v tabulce kanadského bodování. Na další titul si museli počkat do sezóny 2009/2010, kdy tým okolo trenéra Václava Sýkory a navrátilivšího se Dominika Haška neprohrál v play off rekordních dvanáct zápasů v řadě (**TAJENKA**) Koukal pozvedl nad hlavu mistrovský pohár.

Znění tajenky nám posílejte do data příští uzávěrky poštou nebo elektronicky na adresy uvedené v tiráži na straně 2. Tajenka z minulého čísla: **DOMINIK HAŠEK**. Výherkyní se tentokrát stala paní Dagmar Čmielová. Cena je připravena k vyzvednutí po e-mailové / telefonické domluvě na Pernštýnském náměstí.

AUTOR: JIRKA KŘÍŽOVKA ZVOLÁNEK	OVOCNÁ ZAHRADA	HOLUBÍ CITOSLOVCE	INICIÁLY EINSTEINA	NÁŠ TANEČNÍ MISTR	 Pardubice	HRÁT FOTBAL	PŘÁŠEK NA VANY	ZÁKLADNÍ ORGANIZACE	 Pardubice	STÁT SE SIROTKEM	SOUČÁST ŠROUBU	PARTNER SUCHÉHO
STRÁŇ					VADA VÝROBKU				ODBOBNÁ ZDRAVOTNIC- KÁ ŠKOLA			
PLOŠNÁ VÝMĚRA POZEMKŮ					BARVIVO NA VEJCE EMÍR (ANGL.)				VELKÁ MÍSTNOST NÁMOŘNÍ HODNOST			
INICIÁLY HEREČKY KOLÁŘOVÉ			ŘEPA (SLOV.) MUZIKA					NELÉTAVÝ PTÁK TOHOTO DNE				
 Pardubice	MAJÍCÍ ROZ- MĚRY I ARU	DRUH DÝKY JEZDEC V TAROKÁCH					VYCHÁZET PATŘÍCÍ ANĚ					
TAJENKA												
STOUPENEC RAPU						EGYPTSKÁ BOHYNĚ TENISOVÝ PŘEHOZ					TĚLOCVIČNÝ VÝKON	ZÁMOŘSKÁ VELMOC
OBILNINA					LUPEN BĚŽNÁ OPRAVA					MASARYKOVA UNIVERZITA ŘECKÉ PÍSMENO		
NÁSEP				TUZEXOVÁ KORUNA				ŘECKÝ BŮH				
DOMÁCKY ALENA				TEN I ONEN				DIPLOMATICKÉ SDĚLENÍ				

Toulky historií Pardubic

... ptáme se pardubického historika Františka Šebka

František Schwarz na fotografii J. Langhans /1901/ (reprodukce v archivu autora)

V dnešních Toulkách si dovolím pozvat čtenáře k vylíčení události, která se odehrála v srpnu 1910 v Pernštýnské ulici, a také ke krátkému vyprávění o jednom pardubickém rodákovi, jenž by měl zůstat v paměti historie našeho města, ač větší část života působil jinde.

V neděli 15. srpna roku 1910 asi o půl deváté ranní se Pernštýnská ulice zaplnila davem lidí. Vzhlíželi k domu čp. 42, jehož fasádu zdobí mezi okny prvního patra plastická barokní postava sv. Jana Nepomuckého v bohatém rokokovém orámování. Nad plastikou visel na zdi látkový závěs zakrývající na fasádě mezi okny druhého patra vsazenou pamětní kamennou desku s vyrytým nápisem. Zhruba týden předtím mohli vidět kolemjdoucí, jak zedníci na lešení pro ni na průčelí domu upravují místo. Zmíněnou neděli stáli přímo před domem čp. 42 připraveni členové pánského zpěváckého spolku Pernštýn a dámského sboru Ludmila. Kolem 9. hodiny sem přicházel od Příhrádku zástup slavnostně oblečených pánů, z jejichž iniciativy se tu mělo konat slavnostní odhalení oné pamětní desky. Byli to účastníci výročního 23. sjezdu „Jednoty samosprávného úřadnictva obecních a okresních v království českém“, který se tentokrát konal v Pardubicích. Účastníci sjezdu se sjeli do Pardubic již v sobotu 14. srpna a večer se sešli v Měšťanské besedě k přátelské schůzi, a jak o tom referovaly pražské Národní listy, při zábavě Šlemrova hudebního sboru. Měšťanská beseda tenkrát sídlila na radnici. Její společenský

sál je znám podle pozdějšího označení „hudební sál“ (dnes tam zasedává městské zastupitelstvo) a vstupovalo se tam z Wernerova nábřeží. V neděli 15. srpna se účastníci sjezdu sešli už v 8 hodin ráno, aby si nejprve prohlédli budovu městského divadla, novostavbu otevřenou v prosinci 1909, s níž se mohlo město právem chlubit, a poté vyrazili na zámek na krátkou prohlídku bohatých sbírek muzea. Odtud se vydali přes Příhrádek do Pernštýnské ulice, aby se tu s jejich příchodem uskutečnil slavnostní akt odhalení zmíněné pamětní desky na domě čp. 42.

Program pardubického sjezdu jednoty samosprávného úřadnictva se stanovil už na předcházejícím sjezdu v Praze (1909) s tím, že roku 1910 si jednota připomene 25 let svého trvání a v této souvislosti měl být vzdán hold jednomu ze zakladatelů jednoty, respektovanému a zasloužilému znalci fungování a potřeb tehdejších samosprávných úřadů, dlouholetému poslanci, již zemřelému Františku Schwarzovi. Narodil se 8. května 1840 v Pardubicích ve zmiňovaném domě čp. 42 v Pernštýnské ulici. Tím bylo dáno místo jubilejního sjezdu jednoty a jeden ze stěžejních bodů programu, odhalení Schwarzovy pamětní desky

na rodném domě. Se záměrem souhlasil posléze stávající majitel domu, knihař Václav Svoboda, a městská rada přislíbila součinnost a určitou podporu zamýšlené akce.

Slavnostní akt před domem se zatím zakrytou deskou začal vystoupením obou pěveckých sdružení, v jejichž podání zazněl patetický Vendlův slavnostní sbor „Pod starým praporem.“

Následoval projev ředitele kanceláře okresního úřadu v Chrudimi Václava Ježka, připomínající Schwarzovy zásluhy. Poté byl stržen závěs a deska odhalena za volání davu: „Sláva“... Nakonec ještě promluvil starosta města. V Pardubicích proběhly v květnu 1910 obecní volby, ale politické strany se na složení městské rady a postu starosty ještě nedohodly (až v říjnu stanul v čele města továrník Ing. Jan Prokop), a tak na řečnický stupínek vystoupil dosavadní starosta František Kuchyňka, místní řezník a velkouzenář a také poslanec českého zemského sněmu. Konstatoval mj., že město Pardubice „bere tuto desku trvale v ochranu k uctění památky nezapomenutelného rodáka, slavného a neohroženého vlastence za práva národa českého.“

Pamětní deska je na domě čp. 42 v Pernštýnské ulici dodnes. Pozornost vzbudí u málokoho, a pokud si snad někdo přečte i lakonický nápis, většinou netuší, co vlastně tak významného tento pardubický rodák vykonal. Pokusme se to vylepšit a aspoň v letmé zkratce přiblížíme osudy této osobnosti. František Schwarz se narodil, jak již pověděno, 8. května 1840, v rodině městského výběřčího kontribuce (daní). Nadaný mladík šel studovat do Prahy na polytechniku, kde si zvolil matematiku, statistiku a národohospodářské nauky. Zapojil se tu se zápallem do aktivit českých vlasteneckých skupin a projevoval se jako nadaný žurnalista a organizátor. Potkával se tu jistě s jiným podobně aktivním pardubickým rodákem, o dva roky starším Jiljíem Vratislavem Jahnem, oba studovali polytechniku (každý ale jiný obor) a měli společné přátele, např. Jana Nerudu. Zatímco Jahna povolali roku 1863 do Pardubic a tam se potom začala jeho hvězdná kariéra, Schwarze v roce 1864 požádali političtí přátelé, zda by nepřesídlil do Plzně a ve městě tehdy převážně německém nezaložil české noviny a jejich prostřednictvím tam posiloval český živel.

Čtyřladvacetiletý Schwarz výzvě vyhověl a v říjnu 1864, měsíc po jeho příchodu

do Plzně, vyšlo první číslo jím vydávaných Plzeňských novin (od 1896 Plzeňských listů). Měly u veřejnosti příznivou odezvu. V té době se začala v rakousko-uherské monarchii budovat územní samospráva na úrovni okresů a blížily se volby do tohoto orgánu. Ještě roku 1864 Schwarz vydal tiskem brožuru „Výklad zákona o okresním zastupitelství“. Pro jedno neohrožené vystoupení Plzeňských novin se v následujícím roce dostal krátce do vězení za tiskový přečin, což mu ale na popularitě u plzeňské české veřejnosti neubralo, naopak. Při ustavení prvního okresního zastupitelstva v Plzni (1865) se Schwarz stal jeho tajemníkem a v této funkci ku prospěchu města i celého okresu působil dalších 35 let. Problematice obecní a okresní samosprávy, ač úřednický samouk bez právního vzdělání, se potom věnoval soustavně a vydal na toto téma ještě několik v zainteresovaných kruzích respektovaných publikací v češtině i němčině; řadu let také redigoval časopis Samosprávný obzor.

V Plzni hned po svém příchodu do města Schwarz inicioval vznik řady českých spolků, počínaje Sokolem, zpěváckým spolkem Hlahol, plzeňským odborem Matice školské, patřil též k zakladatelům městského muzea (dnes Západočeského muzea v Plzni). Plzeň se zbavovala povědomí německého města. Někteří o Schwarzovi časem hovořili jako o „otci Plzně“; jmenován byl i čestným občanem města. Aktivně se účastnil též veřejného politického dění. Do českého zemského sněmu byl opakovaně zvolen poslancem na léta 1883 až 1889 a 1892 až 1903 a do Říšské rady ve Vídni byl zvolen 1891, 1897 a 1901. Neúnavnou a obětavou životní dráhu Františka Schwarze ukončila smrt 7. května 1906.

V Pardubicích si můžeme s tímto jménem spojit i místní pojmenování Schwarzovo náměstí. Obecní zastupitelstvo jej schválilo v prosinci roku 1932 pro prostor východně od školy U Kostelíčka a severně od Dašické ulice, kde se tehdy začala objevovat domovní zástavba a předpokládalo se její větší rozšíření. Přibližně v těchto místech se dříve nacházela „Schwarzova pole“ (hlavně v místech kolem dnešního gymnázia), která patřila kdysi příbuzným hrdiny dnešního vyprávění, ale v roce 1932 mělo obecní zastupitelstvo na mysli především slavného rodáka a nositele toho jména.

František Šebek

